

<ՀՀ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ>

**2023-2025 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ
ԵՎ 2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿՈՐՄԱՆ ՀԱՅՏ**

1. ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱԽՈՐԴՈՂ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

Գյուղատնտեսության առջև ծառայած խնդիրների լուծման արդյունավետ միջոցներից են գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների վարկավորման մատչելիության բարձրացումը և վարկավորման պայմանների բարելավումը: Վերջինս հնարավորություն կընձեռնի ընդլայնել գյուղացիական տնտեսությունների կարողությունները, բարձրացնել ոլորտի մրցունակությունը, նպաստել համայնքների ամրապնդմանը, բարելավել գյուղական բնակչության կենսապայմաններն ու կյանքի որակը, բարձրացնել երկրի պարենային անվտանգության մակարդակը:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2019 թվականի մարտի 7-ի N 184-Լ որոշմամբ հավանության է արժանացել Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագիրը: Ծրագրով վերանայվել են գործընթացի մեխանիզմները, մասնավորապես վարկերի մայր գումարը սահմանվել է 3-15 մլն դրամի սահմաններում: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սոցիալական աջակցություն ստացող սահմանամերձ բնակավայրերի համար վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորումն իրականացվում է այնպիսի չափաքանակով, որպեսզի վարկերը տնտեսավարողներին տրամադրվեն 0 % տոկոսադրույքով: Բացի այդ կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման նպատակով Ծրագրի շրջանակում 2020 և 2021 թվականներին վարկերը բոլոր տնտեսավարողներին հասանելի էին 0 % տոկոսադրույքով, ներառվել էր մինչև 1,0 մլն դրամ վարկերի տրամադրումը, սահմանվել էին առանձին ուղղություններով վարկերի տրամադրում՝ մինչև 50,0 մլն դրամ:

2022 թվականին ծրագրում կատարվել են փոփոխություններ՝ վարկերի գումարը սահմանվել է 3-15 մլն դրամ, վարկի մարման ժամկետը՝ մինչև 3 տարի, սահմանվել են վարկերի տրամադրման կոնկրետ նպատակային ուղղություններ՝

1. մեղվամայրերի, մեղվաընտանիքների, ինչպես նաև փեթակների ձեռքբերում,
2. անասնաշենքերի կառուցում և տեխնոլոգիական ապահովում,
3. գյուղատնտեսական կենդանիների («Անասնաբուժության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածի 18-րդ կետ) ձեռքբերում,
4. անասնակերի ձեռքբերում,
5. սերմերի, սածիլների և տնկիների ձեռքբերում,
6. գյուղատնտեսական նշանակության հողի ձեռքբերում,
7. հողի և գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակության, ագրոտեխնիկական միջոցառումների իրականացման համար անհրաժեշտ շրջանառու միջոցների և ծառայությունների ձեռքբերում,
8. տնամերձ հողամասերում ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրում,
9. ագրովերամշակման ոլորտի արտադրական նշանակության շենքերի, շինությունների կառուցում և վերակառուցում.

Տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների մասնակի սուբսիդավորումը Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին, հանդիսանալով պետություն-մասնավոր հատվածների համագործակցության առավել արդյունավետ ձևերից մեկը, հնարավորություն կընձեռի դիվերսիֆիկացնել գյուղատնտեսության վարման առկա ռիսկերը 3 կողմերի՝ պետության, վարկավորող կազմակերպությունների և գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների միջև:

Տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքի մասնակի սուբսիդավորման արդյունքում՝

- կբարձրանա ոլորտում վարկունակ պահանջարկի մակարդակը, ինչը կհանգեցնի համախառն արտադրանքի աճին,
- Էականորեն կնվազեն բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ռիսկերը,
- կբարձրանա գյուղատնտեսության ոլորտի ներդրումային գրավչությունը,
- կընդլայնվեն գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների կարողությունները, սահմանված ժամկետում և պահանջներին համապատասխան կիրականացվեն գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության կազմակերպման աշխատանքները, հնարավորություններ կապահովվեն ագրոտեխնիկական պահանջների կատարման, անասնապահությունում գյուղատնտեսական կենդանիների տոհմային և մթերատու հատկանիշների բարելավման, արտադրության արդյունավետության բարձրացման համար,
- կստեղծվեն հնարավորություններ գյուղատնտեսությունում արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման, տնտեսությունների խոշորացման, վարկառուների ռեեստրի վարման միջոցով վարկավորման առաջնահերթ խնդիրների բացահայտման համար,
- ոլորտում մասնավոր ներդրումները կավելանան տարեկան միջին հաշվով 20.0 մլրդ դրամով, որը հնարավորություն կստեղծի շահառու տնտեսավարողների տնտեսությունների կայունացման, կապիտալ ներդրումների ավելացման, ընդլայնված ծավալներով արտադրության շարունակման և արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման համար:

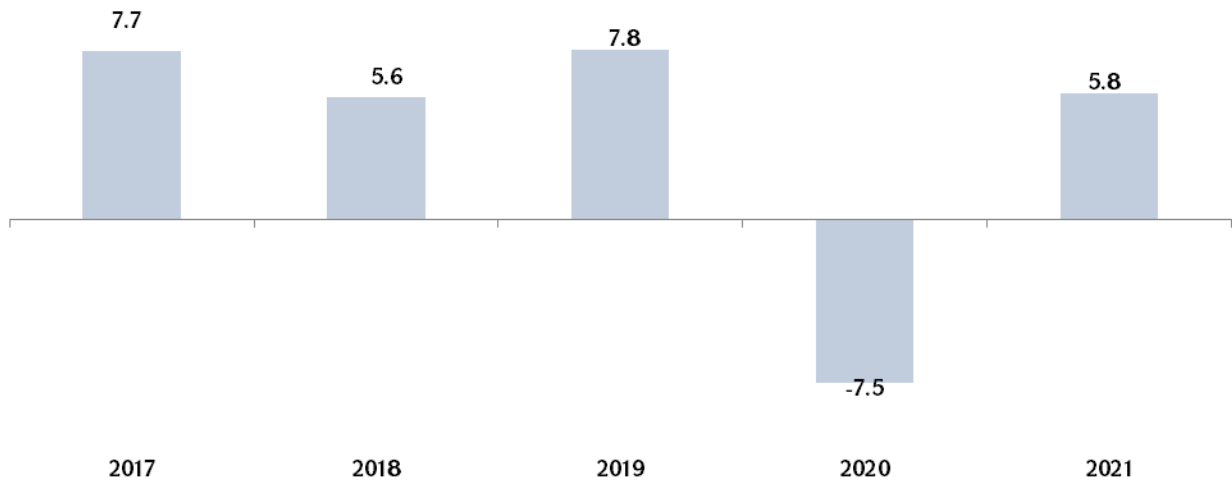
Ծրագրի շրջանակում սկսած 2017 թվականի սեպտեմբերի 14-ից մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում տրամադրվել է ընդհանուր առմամբ 81131 միավոր վարկ ավելի քան 198.6 մլրդ դրամ գումարով: Վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը կազմել է շուրջ 18.6 մլրդ դրամ: 2017 թվականի սեպտեմբերի 14-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում տրամադրվել է 913 միավոր վարկ 4.2 մլրդ դրամ գումարով, իսկ միայն 2021 թվականի ընթացքում՝ 29487 միավոր վարկ 72.9 մլրդ դրամ գումարով և սուբսիդավորման գումարը կազմել է 9.8 մլրդ դրամ: Ծրագրի մեկնարկից տրամադրված վարկերի շուրջ 18 %-ը տրամադրվել է կանանց, իսկ միայն 2021 թվականին՝ ընդամենը վարկերի շուրջ 20 %-ը՝ 5307 միավորը տրամադրվել է կանանց:

Գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերի շուրջ 50%-ը ներկայումս նպատակային չի օգտագործվում: Դա պայմանավորված է մի քանի փոխկապակցված գործոններով: Այս առումով 2020 թվականին ՀՀ մարզերում իրականացված հարցման արդյունքում ի հայտ են եկել ՀՀ համայնքներում քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց սեփականություն հանդիսացող գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չմշակման պատճառները: Դրանք են՝ հողակտորների մասնատվածությունն ու փոքր չափսերը, ցածր եկամտաբերությունը, շրջանառու միջոցների անբավարարությունը, ոռոգման ջրի անհասանելիությունը կամ անբավարար մատակարարումը, գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման դժվարությունը, հողօգտագործողի՝ սեփականատիրոջ բացակայությունը և այլն: Մասնավորապես, 2014 թվականին իրականացված գյուղատնտեսական համատարած հաշվառման տվյալներով, գյուղատնտեսական հողամասերի միջին տարածքը կազմում է 1.48 հա (սկսած 0.72 հա-ից ՀՀ Արարատի մարզում մինչև 2.54 հա ՀՀ Շիրակի մարզում) իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող տնտեսությունների համար և 62.57 հա (սկսած 18.38 հա-ից ՀՀ Արարատի մարզում մինչև 182 հա ՀՀ Արմավիրի մարզում) այդպիսի կարգավիճակ ունեցողների դեպքում: Գյուղացիական տնտեսությունների 45 տոկոսը կազմված են երեք և ավելի հողամասերից, իսկ 20 տոկոսը՝ հինգ և ավելի հողամասերից: Միաժամանակ, գործող իրավական և կազմակերպական կառուցակարգերը, այդ թվում ՀՀ հողային օրենսգրքով սահմանված կառուցակարգերը, չեն նախատեսում Կառավարության ակտիվ մասնակցություն գյուղատնտեսական նշանակության հողերի օգտագործման մակարդակի բարձրացմանը:

Ներկայացվող ծրագիրը նպատակ ունի ստեղծել Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսական նշանակության հողերի կառավարման նոր գործիքներ (վարձակալության և ձեռք բերման միջնորդություն, հողերի կոնսոլիդացիա, հողերի բանկավորում և գյուղատնտեսական նշանակության հողերի օգտագործման մշտադիտարկում)՝ ունենալով զարգացման նպատակների ավելի լայն շրջանակ: Նշված գործիքների իրականացման համար պատասխանատու կառույց է հանդիսանալու ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության համակարգմամբ ստեղծվող հողային գործակալությունը:

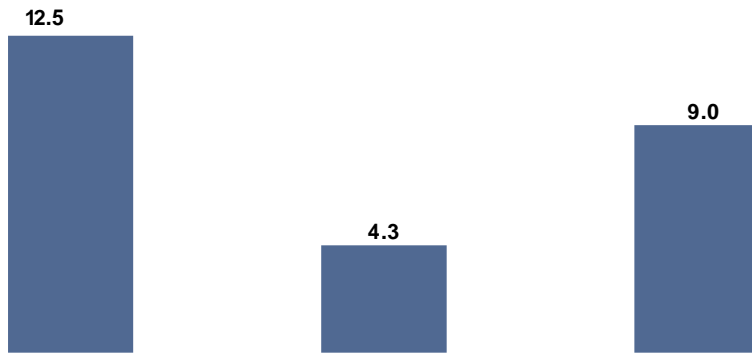
Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2021թ. հունվար-դեկտեմբերին կազմել է 5.8%:

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ
նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %

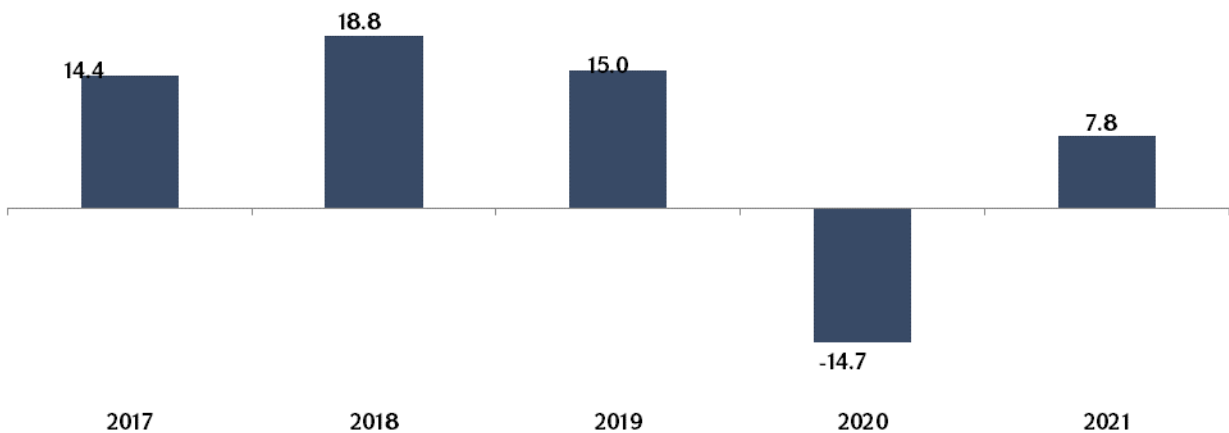
Արդյունաբերության թողարկման ծավալը 2021 թվականի հունվար-դեկտեմբերին 2020թ. նկատմամբ աճել է 3.3%-ով: Հանքագործական արդյունաբերության ծավալը նվազել է 0.8%-ով, մշակող արդյունաբերության ծավալն աճել է 3.4%-ով: Մշակող արդյունաբերության ծավալում առավել մեծ տեսակարար կշիռ ունեցող ենթաճյուղերից «սննդամթերքի արտադրության» ծավալն աճել է 3.8%-ով, «խմիչքների արտադրությանը»՝ 21.5%-ով, «ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների»՝ 21.5%-ով, իսկ «հագուստի արտադրությանը»՝ 25.0%-ով, «մանածագործական արտադրատեսակների արտադրությունը»՝ 1.1 անգամ, «դեղագործական արտադրատեսակներինը»՝ 2.3%-ով, «կաշի, կաշվե արտադրատեսակների արտադրությունը»՝ 50.4%-ով, «այլ ոչ մետաղական արտադրատեսակների արտադրությունը»՝ 24.0%-ով, «կահույքի արտադրությունը»՝ 20.8%-ով, «էլեկտրական սարքավորանքի արտադրությունը»՝ 6.7%-ով ի հակադրություն որոնց «ծխախոտային արտադրատեսակների արտադրության» ծավալը կրճատվել է 13.1%-ով, «հիմնական մետաղների արտադրությանը»՝ 10.5%-ով, «պատրաստի մետաղական արտադրատեսակների արտադրությունը»՝ 38.6%-ով:

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի աճ
նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %

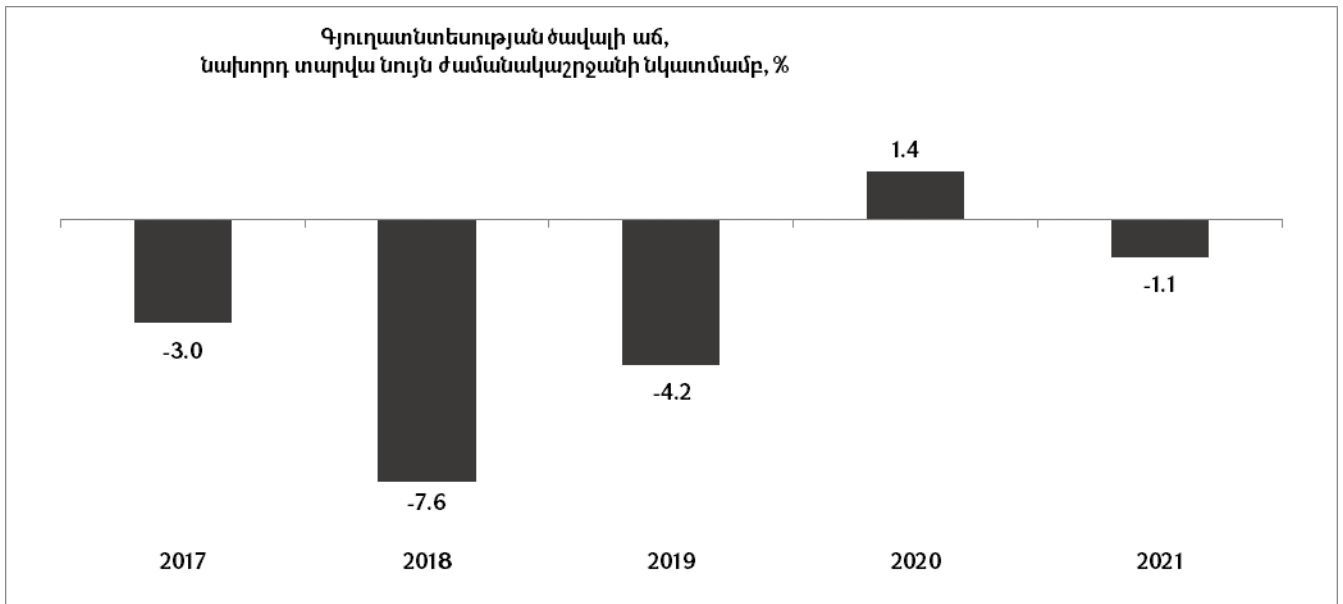

Ծառայությունների ծավալն աճել է 7.8%-ով: Ծառայությունների ծավալում առավել մեծ տեսակարար կշիռ ունեցող տեսակներից «մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ»՝ տեսակի ծավալը նվազել է 31.5 %-ով: Ծառայության մնացած տեսակների գծով գրանցվել է աճ: Առավել մեծ տեսակարար կշիռ ունեցող ծառայության տեսակներից «կացության և հանրային սննդի կազմակերպում» ծառայության տեսակի աճը կազմել է 60.9%, «ֆինանսական և ապահովագրական գործունեությունը»՝ 1.0%, «տեղեկատվություն և կապը»՝ 12.2%, «տրանսպորտի»՝ 28.3%-ով, «անշարժ գույքի հետ կապված գործունեությունը»՝ 25.9%-ով, «մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն»՝ 19.9%-ով, «առողջապահության և բնակչության սոցիալական սպասարկումը»՝ 45.1%-ով:

Ծառայությունների ծավալի աճ,
նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %

Գյուղատնտեսության ծավալը 2021թ. հունվար-դեկտեմբերին նվազել է 1.1%-ով: Ենթաօլորտներից բուսաբուծության ծավալն նվազել է 3.1%-ով, իսկ անասնաբուծության ծավալն աճել է 0.8%-ով: Ձկնորսության ծավալն աճել է 3.2%-ով:

Ագրոպարենային համակարգի զարգացման քաղաքականության մեջ որպես հիմնական գերակայություններ են դրված եղել՝ գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի արդյունավետ օգտագործումը, պարենային անվտանգության մակարդակի բարձրացումը, առաջադիմական տեխնոլոգիաների ներդրումը, գյուղատնտեսության ինտենսիվացման մակարդակի բարձրացումը, բնակլիմայական ռիսկերի մեղմումն ու տնտեսավարողների եկամուտների ավելացումը:

Հայաստանի Հանրապետության ագրարային հատվածում կառավարության կողմից իրականացվող քաղաքականությունը նպատակաուղղված է եղել գյուղատնտեսության արդյունավետության բարձրացմանը, գյուղատնտեսական ամբողջ արժեչղթայում ընդգրկված սուբյեկտների՝ գյուղացիական տնտեսությունների, կոոպերատիվների, գյուղատնտեսական մթերքներ վերամշակողների, սպասարկող ենթակառուցվածքների եկամուտների ավելացմանը և երկրի պարենային անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը:

Ագրոպարենային ոլորտի բարեփոխումներն ուղղվել են պետական աջակցության ծրագրերի իրականացմանը, հողային ռեսուրսների նպատակային օգտագործման վիճակի բարելավմանն ու հողատեսքերի խոշորացմանը, գյուղատնտեսության տնտեսավարման ձևերի զարգացմանը՝ հատկապես կոոպերացիայի խթանմանը, ոլորտում գործունեության նպաստավոր պայմանների ստեղծմամբ՝ մրցունակության բարձրացմանը, մատչելի մեխանիզմների կիրառմամբ՝ ագրոպարենային ոլորտի տեխնիկական հագեցվածության վիճակի բարելավմանը, գյուղատնտեսական մթերքների իրացման պայմանների

բարելավմանը, գյուղատնտեսությունում ամբողջական ապահովագրական համակարգի ներդրման համար նախադրյալների ստեղծմանը և ագրարային արտադրական և սպասարկման գործընթացներում արդիական մեթոդների և տեխնոլոգիաների ներդրման աջակցությանը:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների համաձայն 2021 թվականին գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի արժեքը կազմել է 933 մլրդ դրամ, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմում է 98.9%: Ընդ որում բուսաաբուծության համախառն արտադրանքը կազմել է 469,4 մլրդ դրամ, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել 96.9%, իսկ անասնաբուծության համախառն արտադրանքը՝ 463,5 մլրդ դրամ, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշին գերազանցում է 0.8 %-ով:

Բուսաբուծության ճյուղում 2020 թվականի նկատմամբ 2021 թվականին նվազել է հացահատիկի և հատիկալնդեղենի համախառն բերքի արտադրությունը՝ 37,7%-ով, բանջարեղենի արտադրությունը՝ 10.6%-ով, կարտոֆիլինը՝ 16.6%-ով, և խաղողի արտադրությունը՝ 16.3%-ով, իսկ պտղի համախառն բերքի ծավալը աճել է 17,3 %-ով: Ինչ վերաբերում է անասնաբուծության ճյուղին, ապա տարեսկզբին գրացվել է գյուղատնտեսական կենդանիների գլխաքանակի աճ՝ խոշոր եղջերավորների գլխաքանակը աճել է 5.3 %-ով, ոչխարների ու այծերի՝ 8.4%-ով, իսկ խոզերինը և թռչուններինը նվազել են համապատասխանաբար 10.3% և 4.4%-ով: 2021 թվականին 2020 թվականի նկատմամբ 1,8%-ով ավել գյուղատնտեսական կենդանի և թռչուն է իրացվել սպանդի համար, ինչպես նաև 7%-ով պակաս ձու է արտադրվել: Ավելացել է կաթի արտադրությունը՝ արտադրվել է 670.6 հազար տոննա կաթ, որը 2020 թվականի նկատմամբ կազմում է 102.5 %, այսինքն ավելացել է 2,5 %-ով:

Գյուղատնտեսական մթերքներ վերամշակող արդյունաբերությունը հանդիսանում է գյուղատնտեսական մթերքների երաշխավորված իրացման և վերարտադրության ապահովման կարևորագույն ոլորտներից մեկը, և տնտեսության այդ ոլորտի զարգացման մակարդակը մեծապես պայմանավորում է գյուղատնտեսության զարգացումը:

Գյուղատնտեսական մթերքներ վերամշակող արդյունաբերությունը հանրապետության արդյունաբերության առաջատար ճյուղերից է, վերջինիս մասնաբաժինը երկրի համախառն ներքին արդյունքում (ՀՆԱ) կազմում է տարեկան շուրջ 11.1%:

Գյուղատնտեսական մթերքներ վերամշակող արդյունաբերությունը հանրապետության արդյունաբերության առաջատար ճյուղերից է, վերջինիս տեսակարար կշիռն ամբողջ արդյունաբերության համախառն արտադրանքի մեջ 2021 թվականի տվյալներով կազմել է 32.9%, իսկ մշակող արդյունաբերությունում՝ 52.4%: 2021 թվականին մթերվել է շուրջ 269.5 հազար տոննա պտուղբանջարեղեն և խաղող: 2021 թվականին մթերված պտուղբանջարեղենի և խաղողի արժեքը կազմել է շուրջ 36.6 մլրդ դրամ:

Ելնելով ոլորտի առանձնահատկություններից և երկրի պարենային անվտանգության խնդիրներից՝ 2021 թվականին շարունակվել է գյուղատնտեսության պետական աջակցության քաղաքականությունը հետևյալ ծրագրերի իրականացմամբ.

- գյուղատնտեսության ոլորտում տնտեսավարողներին և գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակող սուբյեկտներին վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման և փոխհատուցման մեխանիզմների կիրառում,

- մատչելի մեխանիզմներով՝ ֆինանսական վարձակալությամբ, լիզինգով գյուղատնտեսական և ագրոպարենային ոլորտի տեխնիկական միջոցների մատակարարում,

- ժամանակակից տեխնոլոգիայով մշակվող ինտենսիվ այգեգործության, բարձրաժեք մշակաբույսերի արտադրության խթանման, ոռոգման արդիական տեխնոլոգիաների, ջրավազանների, կարկտապաշտպան ցանցերի ներդրման միջոցառումներ,

- փոխհատուցման մեխանիզմների կիրառմամբ ջերմատնային տնտեսությունների, «խելացի» անասնաշենքերի ներդրում,

- խաղողագործության և գինեգործության զարգացման միջոցառումներ,

- հողերի ագրոքիմիական հետազոտություններ և բերրիության բարձրացում,

- անասնաբուժության զարգացմանն ուղղված պետական աջակցության ծրագրերի իրականացում,

- անասնապահության ոլորտում առաջադիմական տեխնոլոգիաների ներդրում,

- գյուղատնտեսությունում ապահովագրական փորձնական ծրագրի իրականացում,

- տեղեկատվական և խորհրդատվական ոլորտի ամրապնդում և զարգացում,

- սերմերի որակի ստուգում և պետական սորտափորձարկում,

- բույսերի պաշտպանության միջոցառումներ,

- գյուղատնտեսական կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների դեմ հակահամաճարակային միջոցառումներ,

- տնտեսավարողներին գարնանացան և աշնանացան որոշ մշակաբույսերի սերմերի ձեռքբերման մատչելիության ապահովում,

- բնական կերհանդակների նպատակային և համակարգված օգտագործում:

Շարունակվել են իրականացվել գյուղատնտեսության ոլորտի պետական օժանդության ծրագրերը, որոնք արդյունավետության բարձրացման նպատակով պարբերաբար կատարվել են մի շարք փոփոխություններ և լրացումներ, մասնավորապես ՀՀ կառավարության 2021 թվականի փետրվարի 11-ի N 175-L որոշմամբ մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ֆինանսական կառույցների կողմից ՀՀ դրամով տրամադրվող վարկերի կամ լիզինգի փաստացի տոկոսադրույքը չի գերազանցել 14%-ը և սուբսիդավորումն իրականացվել է այնպիսի չափաքանակով, որ վարկերը կամ լիզինգը տնտեսավարողներին հասանելի են եղել 0% տոկոսադրույքով: 2021 թվականի մարտի 25-ին

ընդունվել է «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2020 թվականի մարտի 26-ի N 356-L և 2020 թվականի մարտի 31-ի N 416-L որոշումներում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության N 417-L որոշումը, համաձայն որի, Կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման երկրորդ միջոցառման շրջանակում մինչև 2021 թվականի հոկտեմբերի 1-ը շարունակվել է ֆիզիկական անձանց 0% տոկոսադրույքով, մինչև 1 մլն դրամ վարկերի տրամադրման գործընթացը:

Հայաստանի Հանրապետությունում ագրոպարենային ոլորտի սարքավորումների ֆինանսական վարձակալության` լիզինգի պետական աջակցության ծրագրի արդյունավետությունը բարելավելու նպատակով 2021 թվականին կատարված լրացումներով ծրագրի ընդգրկման շրջանակն ավելացվել է շարժական և շարժական մոդուլային սպանդանոցներով, սպանդանոցային ծառայություն մատուցողի կողմից ձեռք բերվող մսեղիքի տեղափոխման տրանսպորտային միջոցներով, ինչպես նաև տրամադրվող սարքավորումների օգտագործման ոլորտներով:

Գյուղատնտեսական հումքի մթերումների (գնումների) նպատակով տրամադրվող վարկերի գծով տնտեսավարողների մոտ ապահովման միջոցի ոչ բավարար մակարդակի դեպքում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ը տրամադրվել է մինչև 50%-ի չափով բյուջետային երաշխիք, բայց ոչ ավելի, քան 2020 թվականին արտահանված արտադրանքի արժեքը:

Հանրապետությունում ինտենսիվ այգեգործության զարգացման, ոռոգման առաջադիմական տեխնոլոգիաների ներդրման, ոռոգման ջրի արդյունավետ օգտագործման, ինչպես նաև բարձրարժեք մշակաբույսերի մշակության խթանման նպատակով Կառավարության 2021 թվականի 3 հունիսի N 927-L որոշմամբ հաստատվել է ՀՀ-ում ինտենսիվ այգեգործության զարգացման, արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման և ոչ ավանդական բարձրարժեք մշակաբույսերի արտադրության խթանման պետական աջակցության 2021-2023 թվականների ծրագիրը, որում միավորվել են Հայաստանի Հանրապետությունում խաղողի, ժամանակակից տեխնոլոգիաներով մշակվող ինտենսիվ պտղատու այգիների և հատապտղանոցների հիմնման համար պետական աջակցության, Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսությունում կարկտապաշտպան ցանցերի ներդրման համար տրամադրվող վարկերի տոկոսավճարների սուբսիդավորման և Ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման համաֆինանսավորման ծրագրերը` հաշվի առնելով, որ կարկտապաշտպան ցանցերը և ոռոգման կաթիլային համակարգերը որպես կանոն ներդրվում են այգեգործության բնագավառում (գործող ծրագրերի շրջանակում կարկտապաշտպան ցանցերն ամբողջությամբ, իսկ ոռոգման արդիական համակարգերի շուրջ 90%-ը ներդրվել են այգիներում): Նախագծում ներառվել է նաև ոչ ավանդական բարձրարժեք մշակաբույսերի մշակման և ջրավազանների կառուցման համար անհրաժեշտ

մատչելի ֆինանսական ռեսուրսների ձեռքբերման հնարավորությունը, ինչպես նաև ճշգրտվել են գործող ծրագրերում 1 հա-ի վրա կատարվող ծախսերը, սահմանվել են նախագծի շրջանակում թույլատրելի տարածքների նվազագույն և առավելագույն սահմանաչափերը, հստակեցվել է անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը և բովանդակությունը:

2021 թվականին շարունակվել է գյուղատնտեսության ապահովագրության պետական աջակցության ծրագիրը, որի շրջանակում 2021 գյուղատնտեսական տարվա համար ապահովագրվող մշակաբույսերի ցանկը և ծրագիրն ընդգրկող մարզերի շրջանակն ընդլայնվել է՝ ներառելով կարտոֆիլ, սալոր, ձմերուկ/սեխ մշակաբույսերը:

Հանրապետությունում գարնանացան հացահատիկային, հատիկաընդեղեն և կերային որոշ մշակաբույսերի, աշնանացան ցորենի սերմերի գնի մասնակի սուբսիդավորման կամ փոխհատուցման միջոցով ռազմական և արտակարգ դրության հետևանքների՝ մասնավորապես օգտագործվող արոտավայրերի կրճատման արդյունքում անասնակերի ապահովման խնդիրների մեղմման, պարենամթերքի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացման և տնտեսավարող սուբյեկտների եկամուտների ավելացման նպատակով իրականացվել է աշնանացան ցորենի և գարնանացան հացահատիկային, հատիկաընդեղեն և կերային որոշ մշակաբույսերի արտադրության խթանման պետական աջակցության ծրագրեր:

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի արժեքը ընթացիկ գներով և համախառն արտադրանքի աճը 2016-2021թթ. համար ներկայացված է աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը 2016-2021թթ.¹

Տարի	Բուսաբուծություն	Անասնաբուծություն	Գյուղատնտեսություն
	Համախառն արտադրանքը, մլրդ դրամ	Համախառն արտադրանքը, մլրդ դրամ	Համախառն արտադրանքը, մլրդ դրամ
2016	519	389	908
2017	468	438	907
2018	412	478	890
2019	410.4	442.4	852.8
2020	383.8	435.5	819.3
2021	469,4	463,6	933

¹ ՀՀ ԱՎԾ հրապարակումներ, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2020-2021թթ. հոկտեմբեր-դեկտեմբերին, Երևան 2022, էջ 22:

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալը հաշվարկվում է անասնաբուծության և բուսաբուծության արտադրանքի հանրագումարով:

2021թ. տվյալներով գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի 50.3%-ը բաժին է ընկնում բուսաբուծության ճյուղին, իսկ 49.7%-ը՝ անասնաբուծությանը:

Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի տարածքները և համախառն արտադրանքի ցուցանիշները 2016-2021թթ. ներկայացված են 2-րդ և 3-րդ աղյուսակներում:

Աղյուսակ 2

Գյուղատնտեսական հիմնական մշակաբույսերի ցանքատարածությունները²
(հազ. հա)

Գյուղատնտեսական և դաշտային մշակաբույսերը	2016թ.	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.	2021թ. 2020թ. նկատմամբ, %
Հացահատիկային և հատիկաընդեղեն մշակաբույսեր	198.1	155.2	130.2	121.4	121.5	124.8	102.7
Կարտոֆիլ	28.9	25.3	22.1	20.4	20.5	20	97.9
Բանջարեղեն	30.2	28.3	21.6	20.6	21.0	19.2	91.3
Բոստանային մշակաբույսեր	7.3	6.8	4.6	4.2	3.9	4.5	113.3
Կերային մշակաբույսեր	85.6	74.1	61.7	58.6	53.6	55.6	103.7
Տեխնիկական մշակաբույսեր	3.2	2.5	2.1	1.6	1.4	1.3	98.8
Ընդամենը	353.4	294.0	242.3	226.8	221.9	225.6	101.8

Աղյուսակ 3

Գյուղատնտեսական հիմնական մշակաբույսերի արտադրության ծավալները³
(հազ.տոննա)

Բուսաբուծական և հիմնական մթերքները	2016թ.	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.	2021թ. 2020թ. նկատմամբ, %
Հացահատիկային և հատիկաընդե- ղենային մշակա- բույսեր	604.2	302.4	337.6	198.7	243.0	153.2	62.3

² ՀՀ ԱՎԾ հրապարակումներ, Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքային տարածությունները, բազմամյա տնկարկների տարածությունները, համախառն բերքը և միջին բերքատվությունը 2021 թվականին, Երևան 2021, էջ 8-13, 2021 թվականի բերքի տակ կատարված գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքերի համատարած հաշվառման հանրագումարները, էջ 10-11:

³ ՀՀ ԱՎԾ հրապարակումներ, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2021թ. հունվար-դեկտեմբերին, Երևան 2022, էջ 24-25:

Կարտոֆիլ	606.3	547.4	413.1	404.1	427.3	364.6	83.4
Բանջարեղեն	968.6	861.0	529.2	621.6	650.7	619.4	89.4
Բուստանային մշակաբույսեր	236.1	215.8	126.7	128.0	119.5	131.8	104.1
Պտուղ	242.6	361.6	343.4	289.8	254.9	322.9	117.7
Խաղող	178.8	209.9	179.6	217.4	264.8	237.0	83.7

Գյուղատնտեսական հիմնական կենդանիների գլխաքանակի փոփոխությունը 2016-2021թթ. ներկայացված է 4-րդ աղյուսակում:

Աղյուսակ 4

Գյուղատնտեսական կենդանիների գլխաքանակը⁴

(հազ. գլուխ)

Գյուղատնտեսական կենդանիներ	2015թ.	2016թ.	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2020թ. 2019թ. նկատմամբ %
Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը	701.5	655.8	590.6	571.8	579.3	613.4	105.9
այդ թվում՝ կովեր	318.6	296.0	266.8	253.9	251.7	265.8	105.6
Խոզերի գլխաքանակը	174.7	175.5	166.8	197.8	223.2	200.2	89.7
Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը	778.1	727.1	660.1	638.2	662.5	693.4	108.4
Թռչունների գլխաքանակը	3942.8	3814.2	4406.4	4152.0	4568.1	4203.7	95.6

Անասնապահական հիմնական մթերքներից 2020 թվականին նախորդ տարվա նկատմամբ նկատվում է մսի և կաթի արտադրության ծավալների աճ:

Անասնապահական հիմնական մթերքների արտադրության ծավալները ներկայացված են 5-րդ աղյուսակում:

Աղյուսակ 5

Անասնապահական հիմնական մթերքների արտադրության ծավալները⁵

⁴ ՀՀ ԱՎԾ հրապարակումներ, Գյուղատնտեսական կենդանիների համատարած հաշվառման հանրագումարները 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, Երևան 2021թ., էջ 5-6, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2021 թվականի հունվար-դեկտեմբերին, էջ 23:

Անասնապահ ական հիմնական մթերքները	Չափի միավոր ը	2016թ.	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.	2021թ. 2020թ. նկատ., %
Միս (կենդանի քաշով)	հազ.տ	187.1	192.5	190.3	188.8	189.6	193.1	101.8
Կաթ	հազ.տ	754.2	758.2	697.7	695.7	654.3	670.6	102.5
Ձուլ	մլն հատ	694.6	683	726.8	720.6	754.6	701.9	93.0

Գործող վերամշակող ընկերությունների կայուն գործունեության արդյունքում բարելավվել է գյուղատնտեսական մթերքների իրացման վիճակը:

ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից իրականացվող ծրագրերի և դրանց շրջանակներում իրականացվող միջոցառումների նկարագրությունների, հատկացված ֆինանսավորման գումարների, ոչ ֆինանսական արդյունքային ցուցանիշների և թիրախավորված վերջնարդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը տես՝ Հավելված 3, իսկ իրականացվող նոր նախաձեռնությունների մասով տեղեկատվությունը՝ տես Հավելված 3-րդ:

Հավելված N 2. Նոր նախաձեռնությունների ներկայացման ձևաչափ

1. Պետական մարմինը					
1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն					
1.2 Նոր նախաձեռնության անվանումը՝ _____					
2. Ծրագիրը					
2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Գյուղատնտեսության խթանման ծրագիր					
2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1022					
2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ _____					
3. Միջոցառումը					
3.1 Միջոցառման անվանումը՝ Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի խոշորացում՝ դրանց ձեռք բերման և վարձակալության միջնորդավորման, բանկավորման և կոնսոլիդացման միջոցով:					
3.2 Միջոցառման կոդը՝ 11004					
3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝					
☐ Արտադրության և ծառայություն ☐ Տրանսպորտ ☐ Այլ (նկարագրություն)					
3.4 ☐ Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ միջոցառումը հնարավորություն կտա կարգավորելու գյուղատնտեսական նշանակության հողերի արդյունավետ օգտագործման՝ հողերի բանկավորման, կոնսոլիդացիայի և վարձակալության խթանման միջոցառումները՝ հիմնական շեշտը դնելով լքված հողերի գյուղատնտեսական շրջանառության մեջ ընդգրկելու վրա:					
☐ Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝					
3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝					
☐ Պարտադիր ծախսային պարտավորություն ☐ Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ ☐ Շարունակական ☐ Ոչ շարունակական					
Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը		Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները		Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը	
Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է 2021 թվականից ստեղծել հողային գործակալություն, որն իրականացնելու է հողերի բանկավորման, կոնսոլիդացիայի և վարձակալության խթանման միջոցառումներ:				ՀՀ գյուղատնտեսության ոլորտում տնտեսական զարգացումն ապահովող հիմնական ուղղությունների 2020-2030 թվականների ռազմավարությանը: ՀՀ կառավարության 2020 թվականի հունվարի 23-ի N 68-Ի որոշում, 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1363-Ա:	
4. Նպատակը					
Միջոցառման նպատակն է նպաստել կայուն գյուղատնտեսության և գյուղական բնակավայրերի զարգացմանը:					
5. Նկարագրությունը					
Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի խոշորացում՝ դրանց ձեռք բերման և վարձակալության միջնորդավորման, բանկավորման և կոնսոլիդացման միջոցով:					
6. Սպասվող օգուտները					
Համախառն բերքի ավելացում, կոնսոլիդացված տարածքներում մեքենաների և աշխատուժի կրճատում, չօգտագործված տարածքների գյուղատնտեսական շրջանառության մեջ ներգրավում:					
7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները					
8. Արդյունքային ցուցանիշները					
	Ծախի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Չօգտագործվող գյուղատնտեսական նշանակության հողերը շրջանառության մեջ ներառում	հա	5000	7500	10000	
9. Պահանջվող ռեսուրսները					
	ՀՀ դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X				
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը					
	ՀՀ դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	470,571.99	616,666.99	866,914.99	
Այլ աղբյուրներ	X	X	X	X	X

	X			
	X			
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	470,571.99	616,666.99	866,914.99
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ				
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ				
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ				

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ԳՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնության անվանումը՝ _____

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Գյուղատնտեսության խթանման ծրագիր

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1022

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ _____

3. Միջոցառումը

3.1 Միջոցառման անվանումը՝ ԳՀ-ում գյուղատնտեսական նշանակության հողերի միավորմանը (կոնսոլիդացիային) աջակցություն

3.2 Միջոցառման կոդը՝ 12010

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Այլ (նկարագրություն)

3.4 Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ միջոցառումը հնարավորություն կստեղծի հանրապետությունում հողերի մասնավաճառության մակարդակի կրճատման, արտադրողականության բարձրացման, բերրիության պահպանման ու բարձրացման, կապիտալ ներդրումների ներգրավման համար:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն

Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝

Ընդունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Միջոցառումն իրականացվելու է ծրագրով նախատեսված աշխատանքների իրականացման ծախսերի փոխհատուցման միջոցով՝ Ծրագրի շահառուի և նախարարության միջև կնքվող փոխհատուցման պայմանագրի հիման վրա:		ԳՀ գյուղատնտեսության ոլորտում տնտեսական զարգացումն ապահովող հիմնական ուղղությունների 2020-2030 թվականների ռազմավարությունը: ԳՀ կառավարության 2020 թվականի հունվարի 23-ի N 68-Ի որոշում: 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2021-2026 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1902-Ի որոշում: 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1363-Վ որոշում:

4. Նպատակը

Միջոցառման նպատակն է նպաստել կայուն գյուղատնտեսության և գյուղական բնակավայրերի զարգացմանը:

5. Նկարագրությունը

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի միավորում՝ պետական աջակցության միջոցով:

6. Մասնավոր օգուտները

Մասնավաճառության և չօգտագործման մակարդակի նվազեցում, համախառն արտադրանքի ավելացում, գյուղատնտեսական նշանակության հողերի բերրիության բարձրացում, ջրավազաններով ապահովված ոռոգելի հողատարածությունների ավելացում, ծրագրի մասնակից տնտեսավարողների եկամուտների ավելացում, վճարունակության բարձրացում, հողերի շուկայի զարգացում

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Ծափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Երազրի շրջանակներում միավորված և շրջանառության մեջ ներառված գյուղատնտեսական և շահակության հողեր, հեկտար	հա	1,000	1,500	2,000	
9. Պահանջվող ռեսուրսները	Չազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X	2,760,000.0	4,140,000.0	5,520,000.0	
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	Չազ դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	2,760,000.00	4,140,000.00	5,520,000.00	
Վճլ աղբյուրներ	X	X	X	X	X
	X				
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	2,760,000.00	4,140,000.00	5,520,000.00	
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
13. Վճլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ					

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ԳՅ Էկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝ _____

2. Երազրի

2.1 Երազրի անվանումը՝ Գյուղատնտեսության իթանման ծրագիր

2.2 Երազրի կոդը՝ 1022

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ _____

3. Միջոցառումը

3.1 Անասնաբուծության չյուղում ներդրումային ծրագրերի շրջանակում տնտեսավարողներին տրամադրվող աջակցություն

3.2 Միջոցառման կոդը՝

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Վճլ (նկարագրություն)

3.4 Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ նպաստել չյուղում կատարվող ներդրումների ավելացմանը, անասնաբուծական արտադրանքի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացմանը, տեղական արտադրության իթանմանը, չյուղի գրավչության մակարդակի բարձրացմանը:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Շարունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Անասնաբուծության չյուղում իրականացվող առնվազն 8-10 մլրդ դրամի ներդրումների 35%, բայց ոչ ավելի քան 2,8-3,5 մլրդ դրամի փոխառուցում		ԳՅ կառավարության 18.08.2021թ. N 1363-Ղ որոշում ԳՅ կառավարության 19.12.2019թ. N 1886-Ի որոշում ԳՅ կառավարության 03.03.2022թ. N 276-Ի որոշում

4. Նպատակը

հանրապետությունում տեղական անասնաբուծական արտադրանքի արտադրության ծավալների ավելացման համար կատարվող ներդրումների մասնակի փոխառուցման միջոցով՝ նպաստել չյուղում կատարվող ներդրումների ավելացմանը, անասնաբուծական արտադրանքի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացմանը, տեղական արտադրության իթանմանը, չյուղի գրավչության մակարդակի բարձրացմանը:

5. Նկարագրությունը

33 բոլոր մարզերում անասնաբուծության ճյուղում իրականացվող առնվազն 8-10 մլրդ դրամի ներդրումների մասնակի փոխհատուցում

6. Սպասվող օգուտները

Հանրապետությունում խոշոր և արդիական անասնաբուծական համալիրների առկայության ապահովում, անասնաբուծական թարմ և վերամշակված արտադրանքի ծավալների ավելացում, տավարի, խոզի և թռչնի մսի, կաթի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում, կաթի որակական հատկանիշների բարելավում, նոր լրացուցիչ աշխատանքների ստեղծում:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Ծափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Ծրագրի շրջանակում 2022 թվականից իրականացվող ներդրումային ծրագրեր, հատ	հատ	5	5	5	
9. Պահանջվող ռեսուրսները	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X				
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	3,500,000,000.0	3,500,000,000.0	3,500,000,000.0	
Վլլ աղբյուրներ	X	X	X	X	X
	X				
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների	X	3,500,000,000.0	3,500,000,000.0	3,500,000,000.0	0.0

11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ

12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ

13. Վլլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ 33 Եկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝ _____

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Գյուղատնտեսության խթանման ծրագիր

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1022

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ _____

3. Միջոցառումը

3.1 Միջոցառման անվանումը՝ 33-ում գյուղատնտեսական նշանակության հողերի օգտագործման արդյունավետության բարձրացման նպատակով հողային բանկի ստեղծում

3.2 Միջոցառման կոդը՝ 31001

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Վլլ (նկարագրություն) Վլլ պետական կազմակերպությունների կողմից օգտագործվող ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ

3.4 Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ նպատակ գյուղատնտեսության զարգացմանը՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չօգտագործման մակարդակի կրճատման, օգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մասնատվածության մակարդակի նվազեցման, հողերի շուկայի զարգացման միջոցով:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ _____

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն
 Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝
 Հարունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Հողային գործակալությունը կարող է ձեռք բերել գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, վաճառել վարձակալությամբ դրամադրել:		33 գյուղատնտեսության ոլորտում տնտեսական զարգացումն ապահովող հիմնական ուղղությունների 2020-2030 թվականների ռազմավարությանը: 33 կառավարության 2020 թվականի հունվարի 23-ի N 68-Ի որոշում:

4. Նպատակը

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի չօգտագործման մակարդակի կրճատում, մասնատվածության մակարդակի նվազեցում:

5. Նկարագրությունը

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի խոշորացում՝ դրանց ձեռք բերման և վարձակալության միջնորդավորման, բանկավորման և կոնսոլիդացման միջոցով:

6. Սպասվող օգուտները

Միջոցառումը կնպաստի գյուղատնտեսական նշանակության հողերի շրջանառության մեջ ընդգրկմանը, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացմանը և հողերի շուկայի զարգացմանը:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

Փոքր հողատերեր, տնտեսապես ոչ արդյունավետ գյուղատնտեսություն

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Չափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Օ»են ք»նիáĎ ÑáĎ»ñÁ	հա	1,000	1,500	2,250	
9. Պահանջվող ռեսուրսները	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X	2,198,049.0	3,165,895.0	4,740,924.0	
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	2,198,049.0	3,165,895.0	4,740,924.0	
ՎՃԼ աղբյուրներ	X	X	X	X	X
	X				
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և ՎՃԼ աղբյուրների գծով	X	2,198,049.0	3,165,895.0	4,740,924.0	

11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ

12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Գյուղատնտեսության արդիականացման ծրագիր

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1187

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ _____

3. Միջոցառումը

3.1 Տեսաներձ հողամասերում ինտենսիվ ալգեհիմսման և ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման փորձնական ծրագրին աջակցություն

3.2 Միջոցառման կոդը՝

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ ՎՃԼ (նկարագրություն)

3.4 Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ նպաստել չորհուսման կատարվող ներդրումների ավելացմանը, անասնաբուժական արտադրանքի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացմանը, տեղական արտադրության խթանմանը, չորհուսման գրավչության մակարդակի բարձրացմանը:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Ընտրանական Ոչ ընտրանական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
---	---	--

<p>Տնամերձ հողամասում այգեհիմնման և ոռոգման կաթիլային համակարգի ներդրման համար կատարված փաստացի ծախսերի, ինչպես նաև այգեհիմնման համար խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրման մեկ տարվա ծախսերի ամբողջական փոխհատուցում՝ բայց ոչ ավելի քան ծրագրով հաշվարկված ծախսերի հանրագումարի չափը</p>		<p>ՀՀ կառավարության 18.08.2021թ. N 1363-Ղ որոշում ՀՀ կառավարության 19.12.2019թ. N 1886-Լ որոշում ՀՀ կառավարության ...</p>
---	--	---

4. Նպատակը

Տնամերձ հողամասերում ինտենսիվ այգեհիմնման և ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման փորձնական ծրագրի նպատակն է փոխարինել տնամերձ հողամասերում առկա ծերացած ու չպտղաբերող պտղատու ծառերը նորերով և իրականացնել ինտենսիվ տեխնոլոգիաների ներդրմամբ այգետնկում:

5. Նկարագրությունը

Տնամերձ հողամասում այգեհիմնման և ոռոգման կաթիլային համակարգի ներդրման համար կատարված ծախսերի փոխհատուցում

6. Սպասվող օգուտները

Ցածր բերքատու ավանդական այգիների փոխարեն բնակավայրերում մեկ պտղատեսակով ինտենսիվ այգեհիմնման դեպքում կարտադրվի որակյալ և մրցունակ արտադրանք, ինչը կնպաստի իրացման ինդիկսների լուծմանը, սնտեսավարողների եկամուտների ավելացմանը:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Գափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
------------------------------	--------------	--------	--------	--------	--------

Ծրագրի շրջանակում ինտենսիվ այգիներով և կաթիլային ոռոգման համակարգերով ներդրվող տնամերձ հողամասեր	հա	100			

9. Պահանջվող ռեսուրսները

ՀՀ դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
X				
X				
X				

10. Ֆինանսավորման աղբյուրը

ՀՀ դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	2,326,363,200.0		
Վճլ աղբյուրներ	X	X	X	X
	X			
	X			
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	2,326,363,200.0	0.0	0.0

11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ

12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ

13. Վճլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1104

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)

3. Միջոցառումը՝ Տնտեսության զարգացմանն աջակցող մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զանգվածային վերազինման նպատակով ազգային կրթական Edtech հարթակի ստեղծմանը պետական աջակցություն

3.1 Տնտեսության զարգացմանն աջակցող մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զանգվածային վերազինում՝ աշխարհի առաջատար բուհերի և միջազգային կազմակերպությունների էլեկտրոնային դասընթացների միջոցով

3.2 Միջոցառման կոդը՝ 11002

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝ Ֆինանսավորում պետական բյուջեից և օրենքով չարգելված այլ միջոցներից:

X Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Այլ (նկարագրություն)

3.4 V Նոր միջոցառման (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ Միջոցառումն ուղղված է մասնավոր, այդ թվում նաև ՓՄՁ հատվածի մասնագիտական կարողությունների զարգացման համար ազգային EdTech պլատֆորմի ստեղծում՝ մասնագիտական վերապատրաստումներ լայն մարզային բաշխվածությամբ:

Պոլոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Յայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Շարունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
<p>ՅՅ կառավարության Օգոստոսի 27-ին հաստատված է Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2020-2024 թվականների ռազմավարությունը, ինչպես նաև ՅՅ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի 4.2 կետի "Մասնավոր հատվածի մասնագիտական կարողությունների զարգացում" միջոցառումը:</p>		<p>Օրենսդրական հիմքերը սահմանված են ՅՅ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրով: ՅՅ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի 4.2 կետի "Մասնավոր հատվածի մասնագիտական կարողությունների զարգացում" միջոցառումը, մասնավորապես « Ունենալ ազգային EdTech պլատֆորմ, որի շահառուս կհանդիսանա այդ թվում նաև մասնավոր ոլորտը: Կատարել տարեկան 10.000 վերապատրաստում՝ լայն մարզային բաշխվածությամբ» պարբերությունը:</p>

4. Նպատակը

Ծրագրի նպատակն է զանգվածայնորեն բարելավել առաջադեմ գիտելիքի և հմտությունների մակարդակը Յայաստանում, բարձրացնել աշխատուժի մասնակցության մակարդակն ու աշխատուժի համապատասխանությունը տնտեսության ներկա և ապագա պահանջներին, ավելացնել առաջատար և զարգացող մասնագիտությունների գծով մրցունակ մասնագետների թիվը, նպաստել գործազրկության մակարդակի նվազմանը և ընձեռնել աշխատելու ավելի մեծ հնարավորություններ, հայոց լեզվով հասանելի դարձնել մեծածավալ համաշխարհային առաջադեմ գիտելիք և փորձ, նպաստել ցկյանս կրթության մշակույթի ձևավորմանն ու ամրապնդմանը, բարձրագույն կրթական հաստատությունների կարողությունների ավելացմանը, հանրային ծառայության և հանրային կառավարման որակի բարելավմանը, հայրենադարձության խթանմանը, ներդրումների ծավալի և տնտեսության արտադրողականության աճին՝ ապահովելով հարաձուլ տնտեսական աճի համար անհրաժեշտ նախադրյալներ և տնտեսության մեջ ստեղծելով բազմապատիկ ներգործություն:

5. Նկարագրությունը

Միջոցառման իրականացման արդյունքում՝ տնտեսության զարգացման աջակցող մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զանգվածային վերազինման նպատակով ստեղծվելու է ազգային կրթական Edtech հարթակը, որը իր մեջ ներառելու է աշխարհի առաջատար բուհերի և միջազգային կազմակերպությունների էլեկտրոնային դասընթացները:

6. Մասվող օգուտները

Միջոցառման իրականացումից ակնկալվում են հետևյալ օգուտները՝

Ծրագրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է շուրջ 114 500 սովորողի՝ առնվազն 3 ամսով դասընթացների ամբողջական հասանելիության տրամադրում:

Բացի այս բանական արդյունքից, ծրագրի հաջող իրագործման դեպքում ենթադրվում է բազում այլ որակական փոփոխություններ, որոնց թվում են, մասնավորապես՝

- մեծածավալ համաշխարհային առաջադեմ գիտելիքի՝ հայոց լեզվով հասանելիություն,
- տնտեսության արտադրողականության աճ,
- աշխատաշուկայի պահանջներին ավելի համապատասխան և մրցունակ աշխատուժի,
- գործազրկության մակարդակի նվազում և աշխատուժի մասնակցության մակարդակի աճ,
- կազմակերպություններում աշխատակիցների, ներառյալ ղեկավար կազմի արտաուսքի մակարդակի նվազում և համապատասխան ծախսերի խնայում,
- ապագայի մարտահրավերներին առավել դիմակայուն տնտեսություն,
- ներդրումային ավելի գրավիչ միջավայր,
- արժանիքահեն առաջնադաս մշակույթի ամրապնդում,
- սեփական շարունակական զարգացման մշակույթի ամրապնդում,
- բարձրագույն կրթական համակարգի կարողությունների և մրցունակության աճ,
- պետական և տեղական կառավարման որակի աճ,
- հայրենադարձության ծավալների աճ,
- անցյալից լեզվի և տիրապետողների և անցյալից լեզվի իմացության մակարդակի աճ,
- էլ-ուսուցման հնարավորությունների օգտվողների և դասընթացներն ավարտողների ցուցանիշների զանգվածային աճ,
- ՏՅՏ հմտություններին և թվային գրագիտության ավելի բարձր մակարդակ:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ՅՅ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրով նախատեսված դրույթները, ՅՅ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի 4.2 կետի "Մասնավոր հատվածի մասնագիտական կարողությունների զարգացում" միջոցառումը:

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Ծափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Պլատֆորմի միջոցով վերապատրաստումներ	հատ	41,000.0	39,000.0	-
9. Պահանջվող ռեսուրսները	ՅՅ հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.
	X	663500.0	629000.0	
	X			
	X			
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	ՅՅ հազ.դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Պետական բյուջե	X	663,500.0	629,000.0	0.0
Այլ աղբյուրներ	X			
	X			
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	663,500.0	629,000.0	0.0

11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ

12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ

13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ

Քիզենի բազմաֆունկցիոնալ կենտրոնի միջոցով քիզենս խորհրդատվական ծառայությունների մատուցում, և վերապատրաստումների իրականացում,	հատ	500	500	500	500
Կանանց և մարզային բնակչության շեշտադրմամբ ՓՄՁ ինկուբացիոն ծրագրի շահառուների ընդլայնում, (մարդ)	հատ	500	500	500	500
Նոր ռեզիդենտ ընկերությունների գրանցում,	հատ	10	10	10	10
Գյուտերի առևտրայնացում և տեղայնացում	հատ	10	10	10	10
9. Պահանջվող ռեսուրսները	ՀՀ հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Ընթացիկ ծախսեր	X	469098.7	469098.7	469098.7	469098.7
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	ՀՀ հազ.դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	469,098.7	469,098.7	469,098.7	469,098.7
ՎՃլ աղբյուրներ	X	0.0	0.0	0.0	0.0
	X				
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	469,098.7	469098.7	469098.7	469098.7
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
13. ՎՃլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ					

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1104

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ Հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագիր և ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ 2.3 կետից "Տնտեսության մեջ թվային գործիքների կիրառման խթանման հայեցակարգի հաստատում" միջոցառումը:

3. Միջոցառումը՝

3.1 Տնտեսության թվայնացման հայեցակարգից բխող ծրագրերի իրականացմանը պետական աջակցություն

3.2 Միջոցառման կոդը՝ 11005

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝ Ֆինանսավորում պետական բյուջեից և օրենքով չարգելված այլ միջոցներից:

Արտաքին և ծառայություն Տրանսֆերտ ՎՃլ (նկարագրություն)

3.4 Նոր միջոցառման (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ Միջոցառումն ուղղված է թվային հարթակների և լուծումների ներդրման միջոցով մասնավոր հատվածի արտադրողականության և մրցունակության բարձրացմանը.

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Շարունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
ՀՀ կառավարության Օգոստոսի 27-ին հաստատված է Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2020-2024 թվականների ռազմավարությունը, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «2.3 Տնտեսության մեջ թվային գործիքների կիրառման խթանման հայեցակարգի հաստատում» միջոցառումը:		Իրավասությունների շրջանակը նկարագրված է ՀՀ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրի՝ ՀՀ կառավարության Օգոստոսի 27-ին հաստատված է Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2020-2024 թվականների ռազմավարության, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «2.3 Տնտեսության մեջ թվային գործիքների կիրառման խթանման հայեցակարգի հաստատում» միջոցառմամբ

4. Նպատակը

Միջոցառման նպատակն է սկզբնական փուլում մեր կենտրոնանալ ՓՄՁ հատվածների վրա այն ոլորտներում, որոնք զգալի ներդրում են կատարում ազգային ՀՆԱ-ում հետևյալ ուղղություններով: Միջոցառումն ուղղված է թվային հարթակների և լուծումների ներդրման միջոցով մասնավոր հատվածի արտադրողականության և մրցունակության բարձրացմանը, ինչպես նաև օգնելու ՓՄՁ-ներին այդ ոլորտներում ավտոմատ-սազնելու իրենց գործողությունները (back-office and front-office operations):

5. Նկարագրությունը

Միջոցառման իրականացման շրջանակներում մշակվելու է ոլորտային ճանապարհային շարտեզի` օգնելու ՓՄՁ-ներին այդ ոլորտներում ավտոմատացնելու իրենց գործողությունները (back-office and front-office operations): Սա ներառում է.

1. Ֆեռնարկությունների ռեսուրսների պլանավորման համակարգերի օգտագործումը և ինտեգրումը:
 2. Տվյալների կառավարումը և բիզնես վերլուծության ու սվյալների հիման վրա որոշումների կայացման հնարավորությունները.
 3. Հաճախորդների հետ փոխհարաբերությունների կառավարման համակարգերի օգտագործումը և ինտեգրումը:
 4. Թվային տեխնոլոգիաների վրա հիմնված բիզնես մոդելների ներդրումը թույլ կտա այդ ձեռնարկություն-ներին նպաստելու իրենց արտադրանքի առաջնադասմանն ու վաճառքին թվային կապուրդներով` սոցիալական ցանցեր, ինտերնետ և բջջային սարքեր:
 5. Ամպային հավելվածների և ենթակառուցվածքային ծառայությունների օգտագործումը` դրանց ընդունելի մաշտաբայ-նազումն ապահովելու համար:
- Եկնոտիկայի նախարարությունը մշակող արդյունա-բերությունում և գյուղա-տնտեսությունում ՓՄՁ-ներին ուղղված թվային տնտեսության իր ռազմավարության նախագծի նախնական տարբերակը պլանավորում է ավարտել 2022: Այն կներառի երկու տարվա իրականացման ճանապարհային շարտեզ, որտեղ մանրամասն նկարագրված կլինեն այն նախագծերն ու միջոցառումները, որոնք անհրաժեշտ են բարենպաստ կազմակերպական կառուցվածքի, գործընկերության և քաղաքական առաջարկությունների մշակման համար, այդ թվում`
1. ՓՄՁ-ների համար մեկ պատուհանի ստեղծում` թվայնացման համար աջակցության և տեղեկատվության հասանելիության նպատակով:
 2. Կրթությունների զարգացում ուսուցողական դասընթացների և սեմինար-ների միջոցով` գործարար-ների և ձեռներեցների համար:
 3. Մասնավոր հատվածում թվայնացման ջանքերին աջակցելու և ՓՄՁ-ների թվային վերափոխումների խրախուսմանն ուղղված քաղաքականության առաջարկ:
 4. Ըարունակական նորարարության էկոհամակարգի ստեղծում, որի թվային գործակալները (digital agents) կարող են նպաստել ներքին նորարարությանը փոքր և միջին բիզնեսի հատվածում:

6. Մասնավոր օգուտները

Միջոցառման իրականացումից ակնկալվում են հետևյալ օգուտները`

1. Տարեկան 400 բիզնես սուբյեկտի ֆինանսական աջակցություն, ով սեցում կկատարի էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի ներդրմանը բիզնես գործընթացներում
2. Ընկերությունների կողմից գիտատեխնոլոգիական աշխատանքների իրականացման ծավալի աճ

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ՀՀ կառավարության 2021-2026 թթ. Ծրագրով նախատեսված դրույթները, ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ն որոշման Հավելված N 1-ով նախատեսված` ՓՄՁ Ծրագրի «2.3 Տնտեսության մեջ թվային գործիքների կիրառման խթանման հայեցակարգի հաստատում» միջոցառումը:

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Գափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Տնտեսության թվայնացման ծրագրի համակարգման գրասենյակի հիմնում	հատ	1	-	-	-
Մի քանի ոլորտների ճանապարհային շարտեզների համակարգման աշխատանքների իրականացում	հատ	4	4	4	4
Ճանապարհային շարտեզի իրականացման արդյունքների մասին գեկույցների պատրաստում	հատ	50	55	60	60
Տնտեսության թվայնացման առաջնադասման և զարգացման համար անհրաժեշտ օրենսդրական բարեփոխումների առաջարկությունների ներկայացում	հատ	1	1	1	1
Այլ գերատեսչությունների հետ աշխատանքների և օրենսդրության բարեփոխման աշխատանքների համակարգում	հատ	1	1	1	1
Համագործակցություն հնարավոր դոնոր կազմակերպությունների հետ	հատ	1	1	1	1

9. Պահանջվող ռեսուրսները	ՀՀ հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
X		86000.0	86500.0	91800.0	91800.0
X					
X					
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	ՀՀ հազ.դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	86,000.0	86,500.0	91,800.0	91,800.0
Այլ աղբյուրներ	X				
	X				
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	86,000.0	86,500.0	91,800.0	91,800.0

11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ

1. Պետական մարմինը
1.1 Պետական մարմնի անվանումը` ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները`
2. Ծրագիրը
2.1 Ծրագրի անվանումը` Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը
2.2 Ծրագրի կոդը` 1104

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3. Միջոցառումը՝

3.1 ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության "Նորամուծության և ձեռներեցության ազգային կենտրոն" ՊՈԱԿ-ի շենքային պայմանների բարելավում

3.2 Միջոցառման կոդը՝ 32002

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝ ֆինանսավորում պետական բյուջեից և օրենքով չարգելված այլ միջոցներից:

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ x Այլ (կապիտալ)

3.4 Նոր միջոցառման (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ Աջակցել ՀՀ-ում ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության Նորամուծության և ձեռներեցության ազգային կենտրոնն՝ ՊՈԱԿ-ի շենք-շինությունների կապիտալ վերանորոգմանը, թանի որ շենքի պայմանները չեն բավարարում ծրագրի կատարմանը:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն X Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Շարունակական X Այլ շարունակական

Հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
<p>ՀՀ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրի՝ ՀՀ կառավարության 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1363-Ն որոշման հավելվածը, մասնավորապես փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացում բաժնում նախատեսված ՓՄՁ զարգացման, տեխնոլոգիաների և գյուտերի առևտրայնացման կառույցի ստեղծման դրույթները, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «4.1 Նորարարական նախաձեռնությունների հայեցակարգի հաստատում, հաստատումից հետո ծրագրերի մշակում և իրագործում» միջոցառումը:</p>		<p>Օրենսդրական հիմքերը սահմանված են ՀՀ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրով, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշումը:</p>

4. Նպատակը

Բիզնեսի սպասարկման և աջակցության միասնական բազմաֆունկցիոնալ կենտրոնի ստեղծում:

5. Նկարագրությունը

ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության Նորամուծության և ձեռներեցության ազգային կենտրոն" ՊՈԱԿ-ի շենք-շինությունների կապիտալ վերանորոգում և նախագծման նախաձեռնություն

6. Մասնավոր օգուտները

Միջոցառման իրականացումից ակնկալվում են հետևյալ օգուտները՝

1. Գյուտերի և տեխնոլոգիաների առևտրայնացման գրասենյակի գործունեության արդյունքում գիտական հաստատություններում նոր մակարդակի բարձրացում: Գիտական հաստատություններում կատարվող ստեղծարարական գործունեության հետ կապված բոլոր օրենսդրական հարցերը, իսկ աշխատանքային պայմանագրերում կատարվելու բոլոր իրավական նորմերը: Գիտական հաստատությունները ավելի ակտիվ կսկսեն զբաղվել կիրառական հետազոտություններով: Կարճաժամանակ ստեղծվող գյուտերի և տեխնոլոգիաների քանակը: Կավելանա դրանց մասվոր սեփականության գրանցման հայտերը: Դրանց մի մասը կառևտրայնացվի և կմտնի ՀՀ տնտեսության, ինչի արդյունքում կստեղծվեն նոր գիտատեխնոլոգիաներ, ինչպես նաև վերջիններս կիջեն զգալի օտարերկրյա ընկերություններին և կապահովեն համապատասխան ներդրումներ ՀՀ տնտեսությանը: Գյուտերի և տեխնոլոգիաների առևտրայնացման արդյունքում այլընտրանքային ֆինանսավորում կստանան գիտական հաստատությունները և կավելանան նոր գիտատեխնոլոգիաների, իսկ ստեղծված գիտատեխնոլոգիաները կարողանան նոր ընկերությունները կյանքի բերել ՀՀ գիտելիքներից տնտեսության զարգացումը:

2. Միջոցառումը կնպաստի ՀՀ-ում բիզնեսի Էկոհամակարգի ստեղծմանը, հասարակության և ձեռներեցության տեղեկացվածության բարձրացմանը: ՀՀ-ում բիզնեսի հնարավորությունների վերաբերյալ, կստեղծվեն բարենպաստ պայմաններ բիզնեսի պարզեցման, խոչընդոտների վերացման և ձեռնարկատիրության զարգացման համար: Բիզնեսի պետական աջակցության ու բիզնեսի և պետության միջև փոխգործակցության աշխատանքային մեխանիզմների ստեղծմանն ուղղված իրական գործիքները հայկական բիզնեսը դուրս կբերի նոր շուկաներ և կբարձրացնի դրանց մակարդակը: Նախատեսվող էլեկտրոնային հարթակը պայմաններ կստեղծի բիզնեսի համար մի շարք պետական ծառայությունների ավտոմատացման և աջակց գրանցման համար: Այս միջոցառման իրականացումը պայմաններ կստեղծի ընկերություններ գրանցելու, ընկերությունների աուդիտ և հաշվապահություն իրականացնելու, ինչպես նաև պետական աջակցության հնարավորությունների համար տեղեկատվության ստացման հարցում: Միևնույն ժամանակ, բիզնես դպրոցում կանցկացվեն ուղորտային դասընթացներ և վերապատրաստումներ, ինչն էլ կբարձրացնի բիզնեսի իրականացման արդյունավետությունը:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ՀՀ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրով նախատեսված դրույթները, ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «4.1 Նորարարական նախաձեռնությունների հայեցակարգի հաստատում, հաստատումից հետո ծրագրերի մշակում և իրագործում» միջոցառումը, ինչպես նաև ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության «Նորամուծության և ձեռներեցության ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի վերափոխման ծրագրերը չեն իրականացվի:

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Ծախի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Բիզնեսի սպասարկման և աջակցության միասնական բազմաֆունկցիոնալ կենտրոնի ստեղծում		1			
9. Պահանջվող ռեսուրսները	ՀՀ հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Կապիտալ վերանորոգման ծախսեր		30000.0			
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	ՀՀ հազ.դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	30000.0			
Այլ աղբյուրներ	X	0.0	0.0	0.0	0.0

	X			
	X			
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	30,000.0		
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ				
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ				
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ				

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ԶԶ Էկոնոմիկայի նախարարության

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1104

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ Հիմք ընդունելով ԶԶ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագիրը և ԶԶ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3. Շանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա),» միջոցառման կատարումը, սույն ծրագրի իրականացումը կարևորվում է ԶԶ կառավարության կողմից:

3. Միջոցառումը՝

3.1 «Ստեղծագործ հաբ» հիմնադրամի շենքային պայմաններով ապահովում

3.2 Միջոցառման կոդը՝ 32001

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝ Ֆինանսավորում պետական բյուջեից և օրենքով չարգելված այլ միջոցներից:

Ազրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ V Այլ (Կապիտալ ծախսեր)

3.4 Նոր միջոցառման (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ Միջոցառման շրջանակներում նախատեսվում է վերանորոգել «Ստեղծագործ հաբ» հիմնադրամի համար նախատեսված տարածքը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում ստեղծագործ և թեթև արդյունաբերության ոլորտի զարգացման հեռանկարով:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Շարունակական Ոչ

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
ԶԶ կառավարության Օգոստոսի 27-ին հաստատված է Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2020-2024 թվականների ռազմավարությունը, ինչպես նաև ԶԶ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3. Շանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա),» միջոցառումը:		Օրենսդրական հիմքերը սահմանված են ԶԶ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրով: 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3. Շանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա),» միջոցառման «Արդյունաբերության զարգացման սահմանված գերակա ոլորտների մասով վերապարտաստման կենտրոնների ցանկի հաստատում և դասընթացների ֆինանսավորում» պարբերությունը ☐

4. Նպատակը

Միջոցառման նպատակն է երևանում ստեղծել նման կենտրոն՝ Ստեղծագործ հաբ, որը կմիավորի ոլորտի տարբեր ուղղություններում ներգրավված անձանց, կաջակցի նրանց ձևավորվել որպես ՓՄՁ-ներ, ՓՄՁ-ներին զարգանալ, զարգացնել մասնագիտական և գործարար հմտությունները, մասնակցել միջազգային ցուցանիշների, պատշաճ ներկայացնել և արտահանել իրենց գաղափարները/արտադրանքը, ինչպես նաև Հայաստանը դարձնել տարածաշրջանային ստեղծարար կենտրոն՝ հազեցած լաբորատորիաներով, սարքավորումներով, ցուցասարաններով:

5. Նկարագրությունը

«Ստեղծագործ հաբ» հիմնադրամի շենքային պայմանների ապահովում՝ ստեղծագործ և թեթև արդյունաբերության ոլորտի սկսնակ և գործող բիզնեսներին մատչելի աշխատանքային գրասենյակների, արհեստանոցների, արտադրական տարածքների, գրադարանների, մասնագիտական սարքավորումներով հազեցված լաբորատորիաներ/աշխատարանների, ֆոտո և աուդիո ստուդիաների, համատեղ օգտագործման համար նախատեսված լաբորաների/հիպիսների, սրճարանների, ժամանցի սրահների, վաճառք-ցուցասարանների ապահովման նպատակով:

6. Մասվող օգուտները

Միջոցառման իրականացումը ազդվում է ուսանող օգուտները

Նախագծի ընդունմամբ կստեղծվի մեկ միասնական հարթակ՝ պետական-մասնավոր հատված համագործակցությամբ՝ ուղղված ոլորտի ամբողջական և միասնական զարգացմանը, որը կնպաստի ԶԶ տնտեսական աճին, նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, ստեղծագործ և նորարարական մոտեցումների և մտածելակերպի զարգացմանը, նոր շուկաների բացահայտմանը, արտահանման զարգացմանը, որորում ողակավորված մասնագետների պարտասանը, միջազգային ստանդարտներին համահունչ արտադրատեսակների/ծառայությունների ստեղծմանը և տեխնոլոգիաների արտադրությանը:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ԶԶ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրով նախատեսված գործընթացները, ԶԶ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշման հավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3. Շանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա),» միջոցառումը:

8. Արդյունաբերային ցուցանիշները	Գափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030
---------------------------------	--------------	--------	--------	--------	------

Յիմնադրամի ստեղծում	հատ	1	-	-	-
9. Պահանջվող ռեսուրսները	33 հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030
	X	500000.0	550000.0	450000.0	
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	33 հազ.դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030
Պետական բյուջե	X	500,000.0	550,000.0	450,000.0	0.0
Այլ աղբյուրներ	X				
	X				
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	500,000.0	550,000.0	450,000.0	0.0
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ					
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ					

1. Պետական մարմինը
1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ 33 Էկոնոմիկայի նախարարության

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1104

2.3 Նոր ծրագրի (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ 3իմք ընդունելով 33 կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագիրը և 33 կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման Յավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3.Շանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա),» միջոցառման կառարամը, սույն ծրագրի իրականացումը կարևորվում է 33 կառավարության կողմից:

3. Միջոցառումը՝ 11003

3.1 Պետական-մասնավոր հատված համագործակցության շրջանակներում «Ստեղծագործ հաբ» հիմնադրամի ստեղծմանը պետական աջակցություն

3.2 Միջոցառման կոդը՝

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝ Ֆինանսավորում պետական բյուջեից և օրենքով չարգելված այլ միջոցներից:

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Այլ (Կապիտալ ծախսեր)

3.4 Նոր միջոցառման (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ 3իմք նախատեսված է զարգացնել և մրցունակ դարձնել Յայաստանի 3անրապետության ստեղծագործ և թեթև արդյունաբերության ոլորտը, աջակցել և բարելավել ոլորտի ներկայացուցիչների մասնագիտական և գործարար հմտությունները, ինչպես նաև համագործակցության կապ ապահովել ոլորտում գործող ներքին և արտաքին դերակատարների հետ, դրանով իսկ նպաստելով Յայաստանի 3անրապետության տնտեսական աճին

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝
 Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Յայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Շարունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
33 կառավարության Օգոստոսի 27-ին հաստատված է Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2020-2024 թվականների ռազմավարությունը, ինչպես նաև 33 կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման Յավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3.Շանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա),» միջոցառումը:		Օրենսդրական հիմքերը սահմանված են 33 կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրով: 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման Յավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3.Շանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա),» միջոցառման «Արդյունաբերության զարգացման սահմանված գերակա ոլորտների մասով վերապատրաստման կենտրոնների ցանկի հաստատում և դասընթացների ֆինանսավորում» պարբերությունը ☐

4. Նպատակը
 Յիմնադրամի առաքելությունն է զարգացնել և մրցունակ դարձնել Յայաստանի 3անրապետության ստեղծագործ և թեթև արդյունաբերության ոլորտը, աջակցել և բարելավել ոլորտի ներկայացուցիչների մասնագիտական և գործարար հմտությունները, ինչպես նաև համագործակցության կապ ապահովել ոլորտում գործող ներքին և արտաքին դերակատարների հետ, դրանով իսկ նպաստելով Յայաստանի 3անրապետության տնտեսական աճին:

5. Նկարագրությունը
 Պետական-մասնավոր հատված համագործակցության ամրապնդման ուղղված << տնտեսական աճին, նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, ստեղծագործ և նորարարական մտեցումների և մտածելակերպի զարգացմանը, նոր շուկաների բացահայտմանը, արտահանման զարգացմանը, դրոշմում դրավավորված մասնագետների պատրաստմանը, միջազգային ստանդարտների համահունչ արտադրատեսակների/ծառայությունների ստեղծմանը և տեխնոլոգիական առաջընթացին աջակցություն:

6. Մասնավոր օգուտները

Միջոցառման իրականացումից ակնկալվում են հետևյալ օգուտները`
 Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվող անդրադարձերն են`

- ստեղծագործ և թեթև արդյունաբերության Էկոհամակարգի ստեղծում.
- ստեղծագործ և թեթև արդյունաբերության ոլորտում պետություն-մասնավոր համագործակցությամբ մեկ միասնական կառույցի ստեղծում.
- ոլորտում մասնակցային կազմակերպությունների, ինստիտուտների, ջրաղբայնության և պետական-մասնավոր հատված երկխոսության ստեղծում համապատասխան հարթակների միջոցով,
- համագործակցության և ցանցի ստեղծում,
- ստեղծագործ, տեխնիկական և ձեռնարկատիրական կրթության և հմտությունների բարելավում,
- շուկաների զարգացման և միջազգայնացման խթանում,
- գործարար ստոցիացիաների, միությունների, պլատֆորմների և կարևորության բարձրացում,
- ստեղծագործ արդյունաբերության ոլորտը խթանող աջակցող կազմակերպությունների միջև ընդհանուր հարցերի շուրջ համագործակցության ստեղծում,
- բիզնես մտածելակերպի, մասնագիտական կարողությունների, միջազգային փորձի, բիզնես շահերը ներկայացնող տեղական և միջազգային կազմակերպությունների միջև տեղեկատվության փոխանակում,
- կրթական համակարգի և բիզնես համայնքի, որակյալ մասնագետների միջև համագործակցության ստեղծում և այլն:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ԳՀ կառավարության 2021-2026 թթ. Ծրագրով նախատեսված դրույթները, ԳՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշման Յավելված N 1-ով նախատեսված՝ ՓՄՁ Ծրագրի «7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3. Ծանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա)» միջոցառումը:

8. Արդյունաբերության ցուցանիշները	Չափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030
Թեթև և ստեղծագործ արդյունաբերության ոլորտի ՓՄՁ-երին տեղեկատվական/խորհրդատվական աջակցություն	հատ	200	500	1000	1000
Թեթև և ստեղծագործ արդյունաբերության ոլորտի ՓՄՁ-երին ուսուցողական աջակցություն	հատ	100	200	300	300
Թեթև և ստեղծագործ արդյունաբերության ոլորտի գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ֆինանսական և ներդրումային աջակցություն, հատ	հատ	30	50	70	70
Մասնակցություն միջազգային ցուցանիշներին, էքսպոնների, ցուցադրությունների	հատ	2	3	5	5
Մեծածախ կամ խմբակային նախագծերին աջակցություն	հատ	2	5	7	7
Փորձի փոխանակման ծրագրեր	հատ	1	3	5	5
9. Պահանջվող ռեսուրսները	ԳՀ հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X	60000.0	100000.0	140000.0	140000.0
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	ԳՀ հազ.դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	60,000.0	100,000.0	140,000.0	140,000.0
Այլ աղբյուրներ	X				
	X				
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	60,000.0	100,000.0	140,000.0	140,000.0
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ					
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ					

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը` ԳՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները` _____

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը` Ներդրումների և արտահանման խթանման

2.2 Ծրագրի կոդը` 1165

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացատրություններ)` _____

3. Միջոցառումը

3.1 Միջոցառման անվանումը` Հայաստանի Հանրապետության տարածքից արտահանման կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծման նպատակով բեռների` լաստանավով (լաստանավերով) տեղափոխման դեպքում առաջացած լրացուցիչ ծախսերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառման իրականացում

3.2 Միջոցառման կոդը` 11006

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)`

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Այլ (նկարագրություն)

3.4 Նոր միջոցառում` ԳՀ տարածքից արտահանման և/կամ ԳՀ տարածք ներմուծման նպատակով Փոթի-Կովկաս-Փոթի երթուղով երկկողմանի ուղղությամբ բեռների` լաստանավով փոխադրման ապահովում

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)` _____

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը`

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում`Շարունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Միջոցառման շրջանակներում նախատեսվում է ՀՀ տարածքից արտահանման և/կամ ՀՀ տարածք ներմուծման նպատակով Փոթի-Կովկաս-Փոթի երթուղով երկկողմանի ուղղությամբ բեռների` լաստանակով փոխադրման ծախսերի փոխհատուցում		ՀՀ Կառավարության 2021-2026թթ. ծրագրի «ՏՆՏԵՄՈՒԹՅՈՒՆ» կետից, քանի որ նախագծի նպատակն է արտահանման և ներմուծման խթանող պայմանների ապահովումն ու միջավայրի ձևավորումը

4. Նպատակը

ՀՀ տարածքից արտահանման և/կամ ՀՀ տարածք ներմուծման նպատակով Փոթի-Կովկաս-Փոթի երթուղով երկկողմանի ուղղությամբ բեռների` լաստանակով փոխադրման ապահովում

5. Նկարագրությունը

6. Սպասվող օգուտները

ՀՀ բեռնափոխադրող ընկերությունների համար սեզոնային բարձր գների ժամանակահատվածում բեռների տեղափոխմանն առնչվող լոգիստիկ ենթակառուցվածքներն առավել հասանելի դարձնել և նվազեցնել խոչընդոտները, խթանել միջազգային շուկա հայկական արտադրության ապրանքների արտահանումը, եակնորեն մեծացնել բեռնափոխադրումների ծավալները: Լաստանակով տեղափոխման ծախսերի փոխհատուցումը նոր խթան կհանդիսանա ՀՀ տնտեսության համար, ինչպես նաև արժանի մրցակցություն կապահովվի Կերև Լարսին:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Գափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Երազրի շրջանակներում իրականացվող փոխադրումների քանակը, անգամ	անգամ	96	96	96	96
9. Պահանջվող ռեսուրսները	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X				
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	5,760,000.0	5,760,000.0	5,760,000.0	5,760,000.0
Այլ աղբյուրներ	X	X	X	X	X
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	5,760,000.0	5,760,000.0	5,760,000.0	5,760,000.0

11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ

12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ

13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը` ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները` _____

2. Երազիրը

2.1 Երազրի անվանումը` Ներդրումների և արտահանման խթանման ծրագիր

2.2 Երազրի կոդը` 1165

2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)` _____

3. Միջոցառումը

3.1 Միջոցառման անվանումը` Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի տարեկան ժողովի շրջանակներում ներդրումային համաժողովի անցկացում

3.2 Միջոցառման կոդը` 11007

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)`

Ազդանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Այլ (նկարագրություն)

3.4 Նոր միջոցառում՝ Յայաստանի Յանրապետության կառավարության հրավերով ՎՃԵԲ-ի տարեկան ժողովն առաջարկվել է անցկացնել Երևանում որի համար ընտրվել է Կարեն Գեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրը: Պաշտոնական ծրագիրը գույքորդվում է մի շարք միջոցառումներով, որոնցից մեկն է ներդրումային համաժողովի անցկացումը: Նշված տարածքը ենթակա է հարմարեցման կոնկրետ միջոցառումների ուղղվածությունից էլևելվում: Նման մասշտաբի տարեկան ժողովների կազմակերպման համար առկա են ՎՃԵԲ հաստատված ընթացակարգեր, որոնցով երկրները պետք է առաջնորդվեն: Միջոցառման կազմակերպման համար անհրաժեշտաբար մրցութային հիմունքներով ներկայացվում է հեղինակավոր մասնավոր ընկերություն՝ միջոցառումների կազմակերպման ծառայություն մատուցող, որն ունի բավական ռեսուրսներ և փորձ նման միջոցառումները պլանավորելու, կազմակերպելու և դրանց անխափան ընթացքն ապահովելու հարցում: Նախատեսված է ավելի քան 2000 հյուրերի այցելություն Յայաստան, ներառյալ՝ երկրների բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, միջազգային ֆինանսական ինստիտուտների ղեկավարներ, միջազգային ֆինանսական ու ներդրումային խոշոր ու առաջատար ընկերությունների ներկայացուցիչներ: Որպես միջոցառման հիմնական արդյունք կարելի է նշել Յայաստանի հեղինակության բարձրացումն ու համաշխարհային քարտեզում դիրքավորումը՝ որպես մասշտաբային միջոցառումների անցկացման, ֆորումի խորագրից բխող ընտրված թեմատիկ ուղղություններում ու ոլորտներում ներդրումների իրականացման, զբասաշրջության համար գրավիչ ուղղություն:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Յայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Ընտրունակական Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Յամաժողովի պատշաճ կազմակերպում և իրականացում	Յամաժողովի կազմակերպչական աշխատանքների իրականացման շրջանակներում վարձակալվող դահլիճների բանակ, հյուրանոցների բանակ, տրամադրված տրանսպորտային միջոցների բանակ, տպագրված նյութերի բանակ, վարձակալվող սարքավորումների ընտրություն, կազմակերպվող տարաբնույթ միջոցառումներ:	ՀՀ 2024 թվականի միջպետական մակարդակով ստանձնել է ՎՃԵԲ տարեկան ժողովի կազմակերպման պարտավորությունը: ՀՀ կառավարության 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1363-Վ որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության 2021-2026 թ.թ. ծրագրի միջոցառումներ:

4. Նպատակը
 ՀՀ կառավարության 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1363-Վ որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության 2021-2026 թ.թ. ծրագրով սահմանված նպատակային արդյունքային ցուցանիշներին հասնելուն նպաստելն է (մասնավորապես՝ Գործարար և ներդրումային միջավայրի բարելավում, ներդրումներ/ՅՆՎ՝ 25%, ՕՈՒԵ/ՅՆՎ՝ 6%) ծրագրով նախատեսված միջոցառումների լիարժեք կատարումն ապահովելու միջոցով:

5. Նկարագրությունը
 Յայաստանի Յանրապետության կառավարության հրավերով ՎՃԵԲ-ի տարեկան ժողովն առաջարկվել է անցկացնել Երևանում որի համար ընտրվել է Կարեն Գեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրը: Պաշտոնական ծրագիրը գույքորդվում է մի շարք միջոցառումներով, որոնցից մեկն է ներդրումային համաժողովի անցկացումը: Նշված տարածքը ենթակա է հարմարեցման կոնկրետ միջոցառումների ուղղվածությունից էլևելվում: Նման մասշտաբի տարեկան ժողովների կազմակերպման համար առկա են ՎՃԵԲ հաստատված ընթացակարգեր, որոնցով երկրները պետք է առաջնորդվեն: Միջոցառման կազմակերպման համար անհրաժեշտաբար մրցութային հիմունքներով ներկայացվում է հեղինակավոր մասնավոր ընկերություն՝ միջոցառումների կազմակերպման ծառայություն մատուցող, որն ունի բավական ռեսուրսներ և փորձ նման միջոցառումները պլանավորելու, կազմակերպելու և դրանց անխափան ընթացքն ապահովելու հարցում: Նախատեսված է ավելի քան 2000 հյուրերի այցելություն Յայաստան, ներառյալ՝ երկրների բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, միջազգային ֆինանսական ինստիտուտների ղեկավարներ, միջազգային ֆինանսական ու ներդրումային խոշոր ու առաջատար ընկերությունների ներկայացուցիչներ: Որպես միջոցառման հիմնական արդյունք կարելի է նշել Յայաստանի հեղինակության բարձրացումն ու համաշխարհային քարտեզում դիրքավորումը՝ որպես մասշտաբային միջոցառումների անցկացման, ֆորումի խորագրից բխող ընտրված թեմատիկ ուղղություններում ու ոլորտներում ներդրումների իրականացման, զբասաշրջության համար գրավիչ ուղղություն:

6. Սպասվող օգուտները
 Ինչպես նշվել է միջոցառմանը նախատեսված է ավելի քան 2000 հյուրերի այցելություն Յայաստան, ներառյալ՝ երկրների բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, միջազգային ֆինանսական ինստիտուտների ղեկավարներ, միջազգային ֆինանսական ու ներդրումային խոշոր ու առաջատար ընկերությունների ներկայացուցիչներ, հայաստանյան պաշտոնյաների և ընկերությունների ներկայություն: Որպես միջոցառման հիմնական արդյունք կարելի է նշել Յայաստանի հեղինակության բարձրացումն ու համաշխարհային քարտեզում դիրքավորումը՝ որպես մասշտաբային միջոցառումների անցկացման, ֆորումի խորագրից բխող ընտրված թեմատիկ ուղղություններում ու ոլորտներում ներդրումների իրականացման, զբասաշրջության համար գրավիչ ուղղություն:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները
 1. ՀՀ կառավարության 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1363-Վ որոշմամբ հաստատված ՀՀ կառավարության 2021-2026 թ.թ. ծրագրի և դրա արդյունքային ցուցանիշների չկատարում
 2. Յայաստանի Յանրապետության միջազգային հեղինակությունը վտանգվելու ռիսկ

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Գափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
2024 թվականին կազմակերպվող համաժողովի իրականացում	հատ	1	1		
9. Պահանջվող ռեսուրսները	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X				
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	Հազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե	X	500,000.0	500,000.0		
Այլ աղբյուրներ	X	X	X	X	X
	X				
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով	X	500,000.0	500,000.0	0.0	0.0
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ					

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը` ԳՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն		
1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները`		
2. Ծրագիրը		
2.1 Ծրագրի անվանումը` Ներդրումների և արտահանման խթանման ծրագիր		
2.2 Ծրագրի կոդը` 1165		
2.3 Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)`		
3. Միջոցառումը		
3.1 ԳՀ-ում արդյունավետ գործարար և ներդրումային միջավայրի ձևավորման նպատակով վերլուծությունների և ուսումնասիրությունների իրականացում		
3.2 Միջոցառման կոդը` 11008		
3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)`		
☐ Ապրանք և ծառայություն ☐ Տրանսֆերտ ☐ Այլ (նկարագրություն)		
3.4 ☐ Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացառություններ)` Վերջին մի քանի տարիներին համաշխարհային ասպարեզում եկառվում է ներդրումների, մասնավորապես օտարերկրյա ներդրումների նվազման միտում, և կա դրա ազդեցությունը ԳՀ տնտեսության վրա հնարավորինս նվազեցնելու խնդիր: Նախաձեռնության իրականացումը բխում է նաև ԳՀ կառավարության 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1363-Մ որոշմամբ հաստատված ԳՀ կառավարության 2021-2026 թթ ծրագրից` «2 Տնտեսություն» բաժնի «Գործարար և ներդրումային միջավայրի բարելավում» հատված: Նպատակ ունենալով ԳՀ-ում ձևավորել արդյունավետ գործարար և ներդրումային միջավայր, պլանավորվում է ոլորտային ուսումնասիրություններ` վեր հանելով ոլորտներում առկա հնարավոր խնդիրները և խոչընդոտները, դրանց հիման վրա մշակել օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթներ և/կամ ոլորտային զարգացման միջոցառումներ: Մասնավորապես, նախատեսվում է գլոբալ ներդրումային արժեզրեաների և հոսքերի վերլուծության հիման վրա Զայաստանի միջազգային ներդրումային քարտեզի վրա դիրքավորելու պոտենցիալը և ռազմավարական առաջնահերթությունների սահմանում, բացահայտում ընտրված ոլորտներում և/կամ ուղղություններով ներդրումների ներգրավման խոչընդոտները, Զայաստանում ներդրումների խթանման և դյուրացման ինստիտուցիոնալ համակարգի բարեփոխումների ուսումնասիրությունները, Նոր նախաձեռնությանը նախատեսվում է բարձրացնել ներդրումային քաղաքականության իրականացման արդյունավետությունը, մասնավորապես` ներդրումային միջավայրի խոչընդոտները վերլուծելու և վերացնելու, ներդրողների շրջանում վստահությունը բարձրացնելու և պաշտպանության մեխանիզմները բարելավելու միջոցով:		
☐ Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)`		
3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը`		
☐ Պարտադիր ծախսային պարտավորություն շարունակական ☐ Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում` ☐ Հարունակական ☐ Ոչ		
Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Գլոբալ ներդրումային արժեզրեաների և հոսքերի վերլուծության հիման վրա Զայաստանի միջազգային ներդրումային քարտեզի վրա դիրքավորելու պոտենցիալը և ռազմավարական առաջնահերթությունների սահմանում, բացահայտում ընտրված ոլորտներում և/կամ ուղղություններով ներդրումների ներգրավման խոչընդոտները, Զայաստանում ներդրումների խթանման և դյուրացման ինստիտուցիոնալ համակարգի բարեփոխումների ուսումնասիրությունները:		ԳՀ կառավարության 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի N 1363-Մ որոշմամբ հաստատված ԳՀ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրի միջոցառումները, ԳՀ վարչապետի 1 հունիսի 2019 թվականի N 658-Ի որոշմամբ հաստատված ԳՀ Էկոնոմիկայի նախարարության կանոնադրություն
4. Նպատակը		
Նպատակ ունենալով ԳՀ-ում ձևավորել արդյունավետ գործարար և ներդրումային միջավայր, պլանավորվում են ոլորտային ուսումնասիրություններ` վեր հանելով ոլորտներում առկա հնարավոր խնդիրները և խոչընդոտները, դրանց հիման վրա մշակել օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթներ և/կամ ոլորտային զարգացման միջոցառումներ: Մասնավորապես, նախատեսվում է գլոբալ ներդրումային արժեզրեաների և հոսքերի վերլուծության հիման վրա Զայաստանի միջազգային ներդրումային քարտեզի վրա դիրքավորելու պոտենցիալը և ռազմավարական առաջնահերթությունների սահմանում, բացահայտում ընտրված ոլորտներում և/կամ ուղղություններով ներդրումների ներգրավման խոչընդոտները, Զայաստանում ներդրումների խթանման և դյուրացման ինստիտուցիոնալ համակարգի բարեփոխումների ուսումնասիրությունները:		
5. Նկարագրությունը		
Նպատակ ունենալով ԳՀ-ում ձևավորել արդյունավետ գործարար և ներդրումային միջավայր, պլանավորվում է ոլորտային ուսումնասիրություններ` վեր հանելով ոլորտներում առկա հնարավոր խնդիրները և խոչընդոտները, դրանց հիման վրա մշակել կամ ոլորտային զարգացման միջոցառումներ, որի արդյունքում նախատեսվում է բարձրացնել ներդրումային քաղաքականության իրականացման արդյունավետությունը, մասնավորապես` ներդրումային միջավայրի խոչընդոտները վերլուծելու և վերացնելու, ներդրողների շրջանում վստահությունը բարձրացնելու և պաշտպանության մեխանիզմները բարելավելու միջոցով:		
6. Մասվոր օգուտները		
Նպատակ ունենալով ԳՀ-ում ձևավորել արդյունավետ գործարար և ներդրումային միջավայր, պլանավորվում է ոլորտային ուսումնասիրություններ` վեր հանելով ոլորտներում առկա հնարավոր խնդիրները և խոչընդոտները, դրանց հիման վրա մշակել կամ ոլորտային զարգացման միջոցառումներ, որի արդյունքում նախատեսվում է բարձրացնել ներդրումային քաղաքականության իրականացման արդյունավետությունը, մասնավորապես` ներդրումային միջավայրի խոչընդոտները վերլուծելու և վերացնելու, ներդրողների շրջանում վստահությունը բարձրացնելու և պաշտպանության մեխանիզմները բարելավելու միջոցով:		
7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները		
Նոր նախաձեռնության չֆինանսավորման դեպքում, նախարարությունը չի կարող իրականացնել լայնածավալ ոլորտային ուսումնասիրություններ, որոնք նպատակ են հետապնդում ոլորտային խնդիրների և խոչընդոտների բացահայտման:		

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Չափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Ոլորտային վերլուծություն և/կամ ուսումնասիրություն	հատ	10	10	10	10
9. Պահանջվող ռեսուրսները	Յազ. դրամ				
	X				
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	Յազ. դրամ				
Պետական բյուջե	X	200000	200000	200000	200000
Այլ աղբյուրներ	X	X	X	X	X
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով					
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
Զնարկվող է ներգրավել դրամաշնորհային և/կամ ֆինանսական աջակցության միջոցներ և/կամ փորձագետներ միջազգային կառույցներից ոլորտային վերլուծությունների իրականացման համար, սակայն հավանականությունը, որ նախարարության կողմից նպատակահարմար ոլորտներում ուսումնասիրություններ կարվեն միջազգային կառույցների կողմից (այլ ոչ թե իրենց կողմից ընտրված ոլորտների) փոքր է:					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլ ընտրանքներ					
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ					

1. Պետական մարմինը

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ ԳԳ Էկոնոմիկայի նախարարություն

1.2 Նոր նախաձեռնության անվանումը այլ պետական մարմինների անվանումները՝ _____

2. Ծրագիրը

2.1 Ծրագրի անվանումը՝

2.2 Ծրագրի կոդը՝ 1165

2.3 X Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3. Միջոցառումը

3.1 Զանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի/շտեմարանի ստեղծում

3.2 Միջոցառման կոդը՝ 32003

3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության տեսակը)՝

Ապրանք և ծառայություն Տրանսֆերտ Այլ (կապիտալ)

3.4 Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝ Ներկայումս, Հայաստանի Հանրապետությունում առկա չէ հանրային ներդրումային ծրագրերի միասնական հարթակ, որը կարողացնի ԳԳ հանրային ներդրումների հաստատված պահանջարկը, ինչպես նաև կապահովի հանրային ներդրումային ծրագրերի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվության և տվյալների հասանելիությունը, հանրային ներդրումային ծրագրերի իրականացման ընթացքի մասին հաշվետվության հրապարակայնությունը: Հանրային ներդրումային ծրագրերի, այդ թվում՝ պետություն-մասնավոր գործընկերության, բանկի ստեղծումը կնպաստի հանրային ներդրումային ծրագրերի պարբերաշրջանի ողջ ընթացքի դիտարկմանը և համապատասխան տեղեկատվության հասանելիության ապահովմանը, մասնավորապես՝ հանրային ներդրումային նախագծերի առաջարկների ներկայացման, ընտրության և հաստատման կարգավիճակի, ֆինանսավորման, ծրագրերի իրականացման փուլերի ու արդյունքների վրա հիմնված մոնիտորինգի/ուսումնասիրությանը և վերլուծությանը, ինչպես նաև միասնական հարթակում պահանջված ներդրումային ծրագրերի երկարաժամկետ պահպանմանը:

Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացառություններ)՝

3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝

Պարտադիր ծախսային պարտավորություն Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ Ընտրանքային Ոչ շարունակական

Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Հանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի ստեղծումը կարևորվել է միջազգային ֆինանսական հաստատությունների, այդ թվում՝ Արժույթի միջազգային հիմնադրամի, Համաշխարհային բանկի և Ասիական զարգացման բանկի փորձագետների կողմից:		Հանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի/շտեմարանի ստեղծումը նախատեսված է ԳԳ կառավարության 2021-2026թթ. Ծրագրի 6.10 կետով նախատեսված «Հանրային ներդրումների կառավարման համակարգ» բաժնի դրույթներով, 2021թ. նոյեմբերի 18-ի N 1902-Լ որոշմամբ հաստատված ԳԳ կառավարության 2021-2026թթ. գործունեության միջոցառումների ծրագրի ԳԳ էկոնոմիկայի նախարարության համակարգում իրականացվող միջոցառումների 1.2 կետով, ինչպես նաև 2021 թվականի մայիսի 4-ին ընդունված «Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ներդրումային ծրագրերի վերահսկման, մշակման, գնահատման, առաջնահերթությունների ցանկի կազմման և սահմանման կարգը, հանրային ներդրումային ծրագրերի գնահատման մեթոդաբանությունը, հանրային ներդրումային ծրագրի նախագծի մշակման և գնահատման օրինակելի ձևը հաստատելու մասին» ԳԳ վարչապետի N 472-Լ որոշմամբ

--	--	--

4. Լպատակը

Յանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի ստեղծումն առավել արդյունավետ և դյուրին կդարձնի հանրային ներդրումների կառավարման գործընթացի տարբեր փուլերում ներգրավված գերառեսչությունների միջև աշխատանքի համակարգումը և շարունակական կառավարումը: Վերջինս կապահովի հանրային ներդրումների գաղափարի ձևավորումից/վերհանումից մինչև ծրագրի իրականացման և ենթակառուցվածքների շահագործման հանձնման գործառույթների մոնիթորինգը, տեղեկատվության տվյալների հասանելիությունը, ծրագրերի իրականացման ընթացքի և արդյունքների մասին հաշվետվության հրապարակայնությունը և այլն:

5. Եկարագրությունը

Միջոցառման իրականացումը ենթադրում է Յանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի/շտեմարանի ստեղծում, մասնավորապես՝ համապատասխան ծրագրային համակարգի ապահովում: Վերջինիս կապահովի և միավորելու հանրային ներդրումային, այդ թվում՝ պետություն-մասնավոր գործընկերության ծրագրերի նախագծերի մշակման, գնահատման և ընտրության փուլերը, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռնի հանրային ներդրումային ծրագրերի նախագծերի մշակման, ներկայացման, (նախ)գնահատման, առաջնահերթությունների սահմանման, հաստատման, բյուջետավորման, իրականացման և հետագա արդյունքների մշտադիտարկման գործընթացների ավտոմատացված գործողությունների իրականացմանը: Այն կապահովի և հանրային ներդրումների կառավարման գործընթացով սահմանված բոլոր փուլերի ընթացքում նախատեսված ռեսուրսների արդյունավետ բաշխմանը, հնարավորություն է ընձեռնում գեներացնել կանոնավոր և համակարգված տվյալներ, ինչպես նաև մշակել, փոփոխել հանրային ներդրումային, այդ թվում՝ պետություն-մասնավոր գործընկերության ծրագրերի նախագծերի վերաբերյալ համապատասխան վերլուծություններ և հաշվետվություններ համակարգի ներսում:

Յանրային ներդրումային ծրագրերի բանկը կնպաստի բարելավելու հանրային կապիտալ ծախսերի ընդհանուր կտարման արդյունավետությունը, բարձրացնելու հաշվետվողականությունն ու թափանցիկությունը:

Յանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի շահառուներն են նախարարությունները, կառավարությանը, վարչապետին և նախարարություններին ենթակա մարմինները, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, եթե վերջիններին կողմից իրականացվող միջին և խոշոր ծրագրերն ամբողջությամբ կամ մասնակի ֆինանսավորվում են պետական բյուջեի միջոցների հաշվին: Յանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի շահառու կարող են դիտարկվել նաև միջազգային ֆինանսական հաստատությունները, դոնոր կազմակերպությունները, ինչպես նաև մասնավոր ընկերությունները: Յանրային ներդրումային ծրագրերի միասնական հարթակի հնարավոր շահառուներ կարող են դիտարկվել նաև հանրային ոլորտի կազմակերպություններն ու պոտենցիալ ներդրողները: □

6. Մասվոր օգուտները

Յանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի/շտեմարանի ստեղծումը կապահովի՝

- ոլորտային գերառեսչությունների կողմից ներդրումային ծրագրերի վերհանման, մշակման, գնահատման հանրային հասանելիությունը, հրապարակայնությունը,
- իրավասու մարմինների կողմից գեներացվող ծրագրերի գաղափարների արդյունքում մշակված ու գնահատված հանրային ներդրումային ծրագրերի և դրանց վերջնարդյունքների պահպանումը երկարաժամկետ կորվածքով միասնական հարթակում,
- պոտենցիալ ներդրողների, միջազգային ֆինանսական հաստատությունների համար միասնական կանոններով մշակված ու գնահատված ներդրումային ծրագրերի ներկայացվածությունը,
- հանրային ներդրումային ծրագրերի արդյունավետ կառավարումը, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի վերջնարդյունքների ուսումնասիրությունը և վերլուծությունը, փիճակցությունը,
- հանրային ներդրումային ծրագրերի թափանցիկությունը և հաշվետվողականությունը,
- ենթակառուցվածքային ծրագրերի իրականացման կառավարման ներդրումների ներգրավում:

7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները

Յանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի ստեղծման հրատապությունը պայմանավորված է 33 վարչապետի 2021 թվականի մայիսի 4-ի N 472-Ի որոշմամբ նախատեսված հանրային ներդրումների կառավարման գործընթացի փուլերով նախատեսված գործողությունների իրականացման շարունակականությունն ու անընդհատականությունն ապահովելու, ինչպես նաև 2021թ. նոյեմբերի 18-ի N 1902-Ի որոշմամբ հաստատված 33 կառավարության 2021-2026թթ. գործունեության միջոցառումների ծրագրի 33 էկոնոմիկայի նախարարության համակարգմամբ իրականացվող միջոցառումների 1.2 կետի կատարումն ապահովելու անհրաժեշտությամբ:

8. Արդյունքային ցուցանիշները	Գափի միավորը	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Հանրային ներդրումային ծրագրերի բանկ	բանակ	1			
Ոլորտային գերառեսչությունների կողմից ներդրումային ծրագրերի վերհանման, մշակման, գնահատման հանրային հասանելիություն	տոկոս	100			
9. Պահանջվող ռեսուրսները	Յազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
	X				
	X				
	X				
10. Ֆինանսավորման աղբյուրը	Յազ. դրամ	2023թ.	2024թ.	2025թ.	2030թ.
Պետական բյուջե		250,000.0			
Այլ աղբյուրներ					
Ընդամենը պետական բյուջեի և այլ աղբյուրների գծով		250,000.0			
11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ					
12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ					
13. Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ					

Հավելված N 3. Բյուջետային ծրագրերի և ակնկալվող արդյունքների ներկայացման ձևաչափ

Պետական մարմնի (ԲԳԿ) գերատեսչական դասիչը՝	104004
Պետական մարմնի (ԲԳԿ) անվանումը՝	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն

ՄԱՍ 4. ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԳԾՈՎ ԱՐԴՅՈՒՆՔԱՑԻՆ (ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ) ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

Ծրագրի դասիչը	Ծրագրի անվանումը
1022	Գյուղատնտեսության խթանման ծրագիր

Ծրագրի միջոցառումները

		Ցուցանիշներ							
		2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Ամփոփ/բացված	Քաջված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1022								
Միջոցառման դասիչը՝	11003								
Միջոցառման անվանումը՝	Գյուղատնտեսության ոլորտում ապահովագրական համակարգի ներդրման փորձնական ծրագրի ընդլայնման պետական աջակցություն								
Նկարագրությունը՝	Գյուղատնտեսության ոլորտում ապահովագրական համակարգի ներդրման փորձնական ծրագրի ընդլայնման շրջանակում նոր ապահովագրական պրոդուկտի մշակման ծառայության ձեռքբերում								
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում								
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություններ								
Արդյունքի չափորոշիչներ									
	Գյուղատնտեսությունում փոթորիկ ռիսկի պրոդուկտի և նոր մշակաբույսերի ապահովագրական փաթեթ								
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)									
Ամփոփ/բացված	Քաջված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1022								
Միջոցառման դասիչը՝	11004								
Միջոցառման անվանումը՝	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի խոշորացում՝ դրանց ձեռք բերման և վարձակալության միջնորդավորման, բանկավորման և կոնսոլիդացման միջոցով								
Նկարագրությունը՝	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի արդյունավետ օգտագործման՝ հողերի բանկավորման, կոնսոլիդացիայի և վարձակալության խթանման միջոցառումները՝ հիմնական շեշտը դնելով լքված հողերի գյուղատնտեսական շրջանառության մեջ ընդգրկելու վրա:								
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում								
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություններ								
Արդյունքի չափորոշիչներ									
	Շրջանառության մեջ ներառվող չօգտագործվող գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, հա			1500.0	3000.0	4500.0	5000.0	7500.0	10000.0
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)				141,171.6	370,000.2	780,223.5	470,572.0	616,667.0	866,915.0
Ամփոփ/բացված	Քաջված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1022								
Միջոցառման դասիչը՝	12010								
Միջոցառման անվանումը՝	<< ում գյուղատնտեսական նշանակության հողերի միավորմանը (կոնսոլիդացիային) աջակցություն								
Նկարագրությունը՝	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի առանձին զույգային միավորների ձեռքբերման և դրանց սահմանների միավորման միջոցով առնվազն 100 հա հանրագումարային մակերեսով հողամասերի վրա իրականացված համալիր միջոցառումների ծախսերի փոխհատուցում								
Միջոցառման տեսակը՝	Տրանսֆերտների տրամադրում								
Շահառուների ընտրության չափանիշները	<< տնտեսավարողներ՝ ընտրված համաձայն << կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի համապատասխան չափանիշների								
Արդյունքի չափորոշիչներ									

	Ծրագրի շրջանակներում միավորված և շրջանառության մեջ ներառված գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, հեկտար			300	600	900	1,000	1,500	2,000
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)				828,000.0	1,656,000.0	2,484,000.0	2,760,000.0	4,140,000.0	5,520,000.0
Ամփոփ/բացված	Բացված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1022								
Միջոցառման դասիչը՝	12011								
Միջոցառման անվանումը՝	Անասնաբուժության ճյուղում իրականացվող ներդրումային ծրագրերին աջակցություն	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Նկարագրությունը՝	Անասնաբուժության ճյուղում իրականացվող առնվազն 8-10 մլրդ դրամի ներդրումների մասնակի փոխհատուցում								
Միջոցառման տեսակը՝	Տրանսֆերտների տրամադրում								
Շահատուների ընտրության չափանիշները	<< կառավարության 2022 թվականի մարտի 3-ի N 278-Լ որոշմանը համապատասխանող տնտեսավարողներ								
	Արդյունքի չափորոշիչներ								
	Ծրագրի շրջանակում 2022 թվականից իրականացվող ներդրումային ծրագրեր, հատ			5	5	5	5	5	5
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)				700,000.0	1,400,000.0	2,800,000.0	3,500,000.0	3,500,000.0	3,500,000.0

Ամփոփ/բացված	Բացված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1022								
Միջոցառման դասիչը՝	32001								
Միջոցառման անվանումը՝	<<-ում գյուղատնտեսական նշանակության հողերի օգտագործման արդյունավետության բարձրացման նպատակով հողային բանկի ստեղծում	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Նկարագրությունը՝	Գյուղատնտեսության զարգացմանը՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի օգտագործման մակարդակի կրճատման, օգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մասնատվածության մակարդակի նվազեցման, հողերի շուկայի զարգացման միջոցով:								
Միջոցառման տեսակը՝	Կլլ պետական կազմակերպությունների կողմից օգտագործվող ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ								
Ակտիվն օգտագործող կազմակերպությունների անվանումները՝	հողօգտագործող սուբյեկտներ								
	Արդյունքի չափորոշիչներ								
	Ձեռք բերվող հողեր, հա			300	600	900	1000	1,500	2,250
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)				659,414.7	1,899,537.0	1,978,244.1	2,198,049.0	3,165,895.0	4,740,924.0

Ծրագրի դասիչը	Ծրագրի անվանումը
1187	Գյուղատնտեսության արդիականացման ծրագիր

Ծրագրի միջոցառումները

Ամփոփ/բացված	Քաջված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական ռապին՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1187	Ցուցանիշներ							
Միջոցառման դասիչը՝	12016	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	Տնամերձ հողամասերում ինտենսիվ այգեհիմնման և ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման փորձնական ծրագրին աջակցություն								
Նկարագրությունը՝	Տնամերձ հողամասում այգեհիմնման և ոռոգման կաթիլային համակարգի ներդրման համար կատարված ծախսերի փոխհատուցում								
Միջոցառման տեսակը՝	Տրանսֆերտների տրամադրում								
Շահառուների ընտրության չափանիշները	<< -ում տնտեսավարողներ՝ ընտրված << կառավարության որոշման համաձայն								
Արդյունքի չափորոշիչներ									
	Ծրագրի շրջանակում ինտենսիվ այգիներով և կաթիլային ոռոգման համակարգերով ներդրվող տնամերձ հողամասեր, հա				30	100	100		
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)					697,909.0	2,326,363.2	2,326,363.2		

Ծրագրի դասիչը 1104	Ծրագրի անվանումը Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը
-----------------------	--

Ծրագրի միջոցառումները

Ամփոփ/բացված	Քաղված	Ցուցանիշներ							
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1104								
Միջոցառման դասիչը՝	11002								
Միջոցառման անվանումը՝	Տնտեսության զարգացմանն աջակցող մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զանգվածային վերազինման նպատակով ազգային կրթական Edtech հարթակի ստեղծմանը պետական աջակցություն								
Նկարագրությունը՝	Մասնավոր, այդ թվում նաև ՓՄՁ հատվածի տնտեսության զարգացմանն աջակցող մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զանգվածային վերազինման նպատակով աշխարհի առաջատար բուհերի և միջազգային կազմակերպությունների էլեկտրոնային դասընթացների միջոցով վերապատրաստումներ ստեղծվող ազգային կրթական Edtech հարթակով:								
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում								
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություններ								
Արդյունքի չափորոշիչներ									
	Պատճառի միջոցով անցկացվող վերապատրաստումների քանակ, հատ			10,250	20,500	30,750	41,000	39,000	
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար դրամ)				165,875.0	331,750.0	497,625.0	663,500.0	629,000.0	

Ամփոփ/բացված	Քաղված	Ցուցանիշներ							
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1104								
Միջոցառման դասիչը՝	11003								
Միջոցառման անվանումը՝	Պետական-մասնավոր հատված համագործակցության շրջանակներում «Ստեղծագործ հարթ» հիմնարկի ստեղծմանը պետական աջակցություն								
Նկարագրությունը՝	պետական-մասնավոր հատված համագործակցության ամրապնդմանն ուղղված << տնտեսական աճին, նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, ստեղծագործ և նորարարական մտտեցումների և մտածելակերպի զարգացմանը, նոր շուկաների բացահայտմանը, արտահանման զարգացմանը, որոշույթով որակավորված մասնագետների պատրաստմանը, միջազգային ստանդարտներին համահունչ արտադրատեսակների/ծառայությունների ստեղծմանը և տեխնոլոգիական առաջընթացին աջակցություն:								
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում								
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություններ								
Արդյունքի չափորոշիչներ									
	Թեթև և ստեղծագործ արդյունաբերության ոլորտի ՓՄՁ-երին տեղեկատվական/տրոհողատվական աջակցություն, հատ			50	100	150	200	500	1000
	Թեթև և ստեղծագործ արդյունաբերության ոլորտի ՓՄՁ-երին ուսուցողական աջակցություն, հատ			25	50	75	100	200	300
	Թեթև և ստեղծագործ արդյունաբերության ոլորտի գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ֆինանսական և ներդրումային աջակցություն, հատ			7	15	23	30	50	70
	Մասնակցություն միջազգային ցուցահանդեսներին, էքսպոների, ցուցադրությունների			0	1	1	2	3	5
	Անհատական կամ խմբակային նախագծերին աջակցություն			0	1	2	2	5	7
	Փորձի փոխանակման ծրագրեր			0	0	0	1	3	5
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար դրամ)				15,000.00	30,000.00	45,000.00	60,000.00	100,000.00	140,000.00

Ամփոփ/բացված	Քաղված
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն

		Ցուցանիշներ							
		2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Օրագրի դասիչը՝	1104								
Միջոցառման դասիչը՝	11004								
Միջոցառման անվանումը՝	Հայաստանի Հանրապետությունում նորարարության և ձեռնբերելիության աջակցության և զարգացման ծրագիր								
Նկարագրությունը՝	Տեխնոլոգիաների առևտրայնացմանը և փոխանցմանը, նորարարությունների պետական աջակցության տրամադրում, Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացում և ընդլայնում								
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում								
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություններ								
Արդյունքի չափորոշիչներ									
Փիտառիտազոտական ինստիտուտներում և համալսարաններում սեմինարների անցկացում տեխնոլոգիաների առևտրայնացման և գրասենյակի գործունեության մասին տեղեկացվածության բարձրացում, հատ				12.0	25.0	35.0	50	50	50
Խորհրդատվական աջակցության տրամադրում առևտրայնացման ոլորտում, հատ				12.0	25.0	35.0	50	50	50
Առջանց բիզնես հարթակի ստեղծում մարզերում, հատ				1.0	1.0	1.0	1	1	1
Կանանց և մարզային բնակչության շեշտադրմամբ ՓՄՁ ինկուբացիոն ծրագրի շահառուների ընդլայնում, մարդ				125.0	250.0	350.0	500	500	500
Լոյր ռեզիդենտ ընկերությունների գրանցում, հատ				3.0	6.0	10.0	10	10	10
Գյուտերի առևտրայնացում և տեղայնացում				3.0	6.0	10.0	10	10	10
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար դրամ)				124,774.7	249,549.4	374,324.0	469,098.7	469,098.7	469,098.7
Ամփոփ/բացված	Բացված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Օրագրի դասիչը՝	1104	Ցուցանիշներ							
Միջոցառման դասիչը՝	11005	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	Տնտեսության թվայնացման հայեցակարգից բխող ծրագրերի իրականացմանը պետական աջակցություն								
Նկարագրությունը՝	Թվային հարթակների և լուծումների ներդրման միջոցով մասնավոր հատվածի արտադրողականության և մրցունակության բարձրացմանը պետական աջակցություն								
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում								
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություններ								
Արդյունքի չափորոշիչներ									
Տնտեսության թվայնացման ծրագրի համակարգման գրասենյակի հիմնում							1	-	-
Մի քանի ոլորտների ճանապարհային քարտեզների համակարգման աշխատանքների իրականացում							4	4	4
Ճանապարհային քարտեզի իրականացման արդյունքների մասին զեկույցների պատրաստում							50	55	60
Տնտեսության թվայնացման առաջնադասման և զարգացման համար անհրաժեշտ օրենսդրական բարեփոխումների առաջարկությունների ներկայացում							1	1	1
Այլ գերատեսչությունների հետ աշխատանքների և օրենսդրության բարեփոխման աշխատանքների համակարգում							1	1	1
Համագործակցություն հնարավոր ոլորտ կազմակերպությունների հետ							1	1	1
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար դրամ)							86,000.0	86,500.0	91,800.0
Ամփոփ/բացված	Բացված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Օրագրի դասիչը՝	1104	Ցուցանիշներ							
Միջոցառման դասիչը՝	32001	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ինն ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	«Ստեղծագործ հար» հիմնարանի շենքային պայմաններով ապահովում								

Նկարագրությունը՝	«Ստեղծագործ հաբ» հիմնադրամի շենքային պայմանների ապահովում ստեղծագործ և թեթև արդյունաբերության ոլորտի սկսնակ և գործող բիզնեսներին մատչելի աշխատանքային գրասենյակների, արհեստանոցների, արտադրական տարածքների, գրադարանների, մասնագիտական սարքավորումներով հագեցված յաբորատորիաներ/աշխատարանների, ֆոտո և աուդիո ստուդիաների, համատեղ օգտագործման համար նախատեսված յարանների/դահլիճների, սրճարանների, ժամանցի սրահների, վաճառք-ցուցատրահների ապահովման նպատակով:								
Միջոցառման տեսակը՝	Պետական մարմինների կողմից օգտագործվող ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ								
Ակտիվն օգտագործող կազմակերպությունների անվանումները՝	«Ստեղծագործ հաբ» հիմնադրամ, ՓՄՁ սուբյեկտներ								
	Արդյունքի չափորոշիչներ								
	"Ստեղծագործ հաբ" հիմնադրամի ստեղծում, հատ			1	1	1	1	1	1
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար դրամ)		-	-	125,000.0	250,000.0	375,000.0	500,000.0	550,000.0	450,000.0

Ամփոփ/բացված	Բացված									
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004									
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն									
Ծրագրի դասիչը՝	1104	Ցուցանիշներ								
Միջոցառման դասիչը՝	32002	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ամիս	ինն	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարության "Նորամուծության և ձեռներեցության ազգային կենտրոն" ՊՈԱԿ-ի շենքային պայմանների բարելավում									
Նկարագրությունը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարության Նորամուծության և ձեռներեցության ազգային կենտրոն" ՊՈԱԿ-ի շենք-շինությունների կապիտալ վերանորոգում և նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ձեռքբերում									
Միջոցառման տեսակը՝	Պետական մարմինների կողմից օգտագործվող ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ									
Ակտիվն օգտագործող կազմակերպությունների անվանումները՝	"Նորամուծության և ձեռներեցության ազգային կենտրոն" ՊՈԱԿ-									
	Արդյունքի չափորոշիչներ									
	Բիզնեսի սպասարկման և աջակցության միասնական բազմաֆունկցիոնալ կենտրոնի ստեղծում							1		
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար դրամ)		-	-	30,000.0	30,000.0	30,000.0		30,000.0	30,000.0	30,000.0

Ծրագրի դասիչը	Ծրագրի անվանումը
1165	Ներդրումների և արտահանման խթանման ծրագիր

Ծրագրի միջոցառումները

Ամփոփ/բացված	Բացված									
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004									
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն									
Ծրագրի դասիչը՝	1165	Ցուցանիշներ								
Միջոցառման դասիչը՝	11006	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ամիս	ինն	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	<< տարածքից արտահանման և/կամ << տարածք ներմուծման նպատակով բեռների՝ լաստանակվող տեղափոխման դեպքում առաջացած լրացուցիչ ծախսերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառման իրականացում									
Նկարագրությունը՝	<< տարածքից արտահանման և/կամ << տարածք ներմուծման նպատակով Փոթի-Կովկաս-Փոթի երթուղով երկկողմանի ուղղությամբ բեռների՝ լաստանակվող փոխադրման ապահովում									
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում									
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություն									
Արդյունքի չափորոշիչներ										
	Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող փոխադրումների քանակը, անգամ			24	48	72		96	96	96
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար ռուսում)		-		1,440,000.0	2,880,000.0	4,320,000.0		5,760,000.0	5,760,000.0	5,760,000.0

Ամփոփ/բացված	Բացված									
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004									
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն									
Ծրագրի դասիչը՝	1165	Ցուցանիշներ								
Միջոցառման դասիչը՝	11007	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ամիս	ինն	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի տարեկան ժողովի շրջանակներում ներդրումային համաժողովի անցկացում									
Նկարագրությունը՝	Հայաստանի Հանրապետության կառավարության իրավերով ՎԶԵԲ-ի տարեկան ժողովի անցկացման կազմակերպում									
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում									
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություն									
Արդյունքի չափորոշիչներ										
	2024 թվականին կազմակերպվող համաժողովի իրականացում, հատ								1	
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար ռուսում)		-						500,000.0	500,000.0	

Ամփոփ/բացված	Բացված									
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004									
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն									
Ծրագրի դասիչը՝	1165	Ցուցանիշներ								
Միջոցառման դասիչը՝	11008	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ամիս	ինն	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	<<-ում արդյունավետ գործարար և ներդրումային միջավայրի ծնավորման նպատակով վերլուծությունների և ուսումնասիրությունների իրականացում									
Նկարագրությունը՝	<<-ում արդյունավետ գործարար և ներդրումային միջավայրի ծնավորման նպատակով գլոբալ ներդրումային արժեչոթանների և հոսքերի վերլուծությունների և ուսումնասիրությունների իրականացում									
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում									
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություն									
Արդյունքի չափորոշիչներ										
	Ոլորտային վերլուծություն և/կամ ուսումնասիրություն, հատ				2	4		10	10	10
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար ռուսում)		-			40,000.0	80,000.0		200,000.0	200,000.0	200,000.0

Ամփոփ/բացված	Բացված								
Պետական մարմնի (կատարող) գերատեսչական դասիչը՝	104004								
Պետական մարմնի (կատարող) անվանումը՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
Ծրագրի դասիչը՝	1165	Ցուցանիշներ							
Միջոցառման դասիչը՝	32001	2021թ. փաստացի	2022թ. սպասվող	2023թ. եռամսյակ	2023թ. կիսամյակ	2023թ. ամիս	2023թ. տարի	2024թ. տարի	2025թ. տարի
Միջոցառման անվանումը՝	Ֆանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի շտեմարանի ստեղծում								
Նկարագրությունը՝	Ֆանրային ներդրումների արդյունավետության բարձրացման և ազգային ենթակառուցվածքների միասնական ծրագրի պլանավորման նպատակով հանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի ստեղծում:								
Միջոցառման տեսակը՝	Պետական մարմինների կողմից օգտագործվող ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ								
Ակտիվն օգտագործող կազմակերպությունների անվանումները՝	<< Էկոնոմիկայի նախարարություն								
	Արդյունքի չափորոշիչներ								
	Ֆանրային ներդրումային ծրագրերի բանկ. քանակ			1	1	1	1		
	Ոլորտային գերատեսչությունների կողմից ներդրումային ծրագրերի վերհանման, մշակման, գնահատման հանրային հասանելիություն, տոկոս			0	0	0	100		
Միջոցառման վրա կատարված ծախսը (հազար դրամ)				250,000.0	250,000.0	250,000.0	250,000.0		

Հավելված N 10. Ամփոփ ֆինանսական պահանջներ ՄԺԾԾ Ժամանակահատվածի համար

Աղյուսակ 1. Ծրագրերի և միջոցառումների գծով ամփոփ ֆինանսական պահանջներ 2023-2025 թթ համար

Ծրագրային դասիչը		Ծրագրի/միջոցառման անվանումը	Գոյություն ունեցող պարտավորությունների գծով հաշվարկված (ճշգրտված) ծախսերը (հազ. դրամ)			Ծախսային ինայդոլության գծով ամփոփ առաջարկը (հազ. դրամ) (-)		
			2023թ	2024թ	2025թ	2023թ	2024թ	2025թ
Ծրագիր	Միջոցառում							
Պարտադիր ծախսերին դասվող միջոցառումներ			36,218,017.6	30,831,330.5	35,619,820.2	0.0	0.0	0.0
1058		Էկոնոմիկայի ոլորտում պետական քաղաքականության մշակում, ծրագրերի համակարգում և մոնիտորինգ	2,395,891	2,557,123	2,673,107	0.0	0.0	0.0
	11001	Էկոնոմիկայի ոլորտում պետական քաղաքականության մշակում, ծրագրերի համակարգում և մոնիտորինգ	2,395,891	2,557,123	2,673,107			
1022		Գյուղատնտեսության խթանման ծրագիր	525,203	1,050,407	2,100,813	0.0	0.0	0.0
	12005	Գերմանական զարգացման բանկի հետ համատեղ գյուղատնտեսության ոլորտում ապահովագրական համակարգի ներդրման փորձնական ծրագրի իրականացման համառ աետական աջակցություն	525,203	1,050,407	2,100,813			
1026		Սննդի անվտանգության ապահովում	156,437	156,437	156,437	0.0	0.0	0.0
	11001	Սննդամթերքի լաբորատոր փորձաքննություններ	40,634	40,634	40,634			
	11002	Բուսական ծագման մթերքներում պեստիցիդների, նիտրատների, ծանր մետաղների և գենետիկորեն ծևափոխված օրգանիզմների մնացորդների մոնիթորինգ	45,803	45,803	45,803			
	11003	Կենդանական ծագման մթերքում մնացորդային նյութերի հսկողության մոնիթորինգ	70,000	70,000	70,000			
1059		Բուսաբուծության խթանում և բույսերի պաշտպանություն	52,968	52,968	52,968	0.0	0.0	0.0
	11005	Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի և բույսերի պաշտպանության միջոցների լաբորատոր փորձաքննության միջոցառումներ	52,968	52,968	52,968			

1086	Գյուղական ենթակառուցվածքների վերականգնում և զարգացում	4,164,333	35,000	35,000	0.0	0.0	0.0
	11003 ԱՄՆ կառավարության աջակցությամբ իրականացվող «Հագարամյակի մարտահրավեր» դրամաշնորհային ծրագիր	35,000	35,000	35,000			
	11004 Զարգացման ֆրանսիական գործակալության աջակցությամբ իրականացվող ՀՀ Արարատի և Արմավիրի մարզերում Ոռոգվող գյուղատնտեսության զարգացման դրամաշնորհային ծրագրի համակարգում և ղեկավարում	1,135,215		-			
	12003 Զարգացման ֆրանսիական գործակալության աջակցությամբ ՀՀ Արարատի և Արմավիրի մարզերում ժամանակակից պահանջներին համապատասխան ոռոգման համակարգերի ներդրմանն ու զարգացմանն աջակցություն	1,705,442		-			
	32001 ՀՀ Արարատի և Արմավիրի մարզերում ժամանակակից պահանջներին համապատասխան ոռոգման համակարգերի ներդրմանն ու զարգացմանն աջակցելու նպատակով գյուղացիական տնտեսավարողներին տեխնիկական աջակցություն	1,288,676		-			
1116	Անասնաբուժական ծառայություններ	2,358,378	2,362,778	2,358,378	0.0	0.0	0.0
	11001 Գյուղատնտեսական կենդանիների պատվաստում	1,698,469	1,698,469	1,698,469			
	11003 Գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների լաբորատոր ախտորոշման և կենդանական ծագում ունեցող հումքի և նյութի լաբորատոր փորձաքննության միջոցառումներ	338,919	338,919	338,919			
	11004 Դարբաղ հիվանդության շճահետազոտություն	20,260	20,260	20,260			
	11005 Հայաստանի Հանրապետությունում խոշոր եղջերավոր կենդանիների համարակալման և հաշվառման ծրագիր	300,730	305,130	300,730			
1134	Ենթակառուցվածքների և գյուղական ֆինանսավորման աջակցություն	737,144	-	-	0.0	0.0	0.0
	11001 Գյուղատնտեսության զարգացման միջազգային հիմնադրամի աջակցությամբ իրականացվող ենթակառուցվածքների և գյուղական ֆինանսավորման աջակցության վարկային ծրագիր	128,912	-	-			

	12002	Գլոբալ էկոլոգիական հիմնադրամի աջակցությամբ իրականացվող Հայաստանում արտադրողականության աճին ուղղված հողերի կայուն կառավարման դրմաշնորհային ծրագրի շրջանակներում ֆինանսական փաթեթների տրամադրում	113,642	-	-			
	12004	Գլոբալ էկոլոգիական հիմնադրամի աջակցությամբ իրականացվող Հայաստանում արտադրողականության աճին ուղղված հողերի կայուն կառավարման դրմաշնորհային ծրագիր	494,590	-	-			
1067		Ստանդարտների մշակում և հավատարմագրման համակարգի զարգացում	2,489,803	5,308,803	13,365,803	0.0	0.0	0.0
	11001	Ստանդարտների մշակման ծառայություններ	14,123	14,123	14,123			
	11002	Աջակցություն ՀՀ հավատարմագրման համակարգին	16,680	16,680	16,680			
	32001	Որակի ենթակառուցվածքի համակարգի արդիականացում	2,459,000	5,278,000	13,335,000			
1104		Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը	500,000	500,000	500,000	0.0	0.0	0.0
	11001	ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ծրագրերի համակարգում և կառավարում	500,000	500,000	500,000			
1187		Գյուղատնտեսության արդիականացման ծրագիր	4,119,046	6,889,730	4,028,422	0.0	0.0	0.0
	32001	Գինեգործական և խաղողագործական արտադրանքի որակի և անվտանգության մակարդակի բարձրացման աջակցություն	477,678	-				
	32002	Պետություն-մասնավոր հատված համագործակցությամբ ժամանակակից լոգիստիկ կենտրոնի ստեղծում	3,641,368	6,889,730	4,028,422			
1190		Զբոսաշրջության զարգացման ծրագիր	18,718,813	11,918,083	10,348,891	0.0	0.0	0.0
	11001	Զբոսաշրջության զարգացման ոլորտում պետական քաղաքականության մշակման և դրա կատարման համակարգման՝ պետական ծրագրերի պլանավորման՝ մշակման՝ իրականացման և մոնիտորինգի (վերահսկման) ծառայություններ	145,213	147,742	148,891			
	11002	Աջակցություն զբոսաշրջության զարգացմանը	10,000,000	10,000,000	10,000,000			

	11004	Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագրի կառավարում	73,914	71,143	-			
	12001	Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագրի շրջանակներում ՀՀ տարբեր մարզերում զբոսաշրջության հետ կապված ենթակառուցվածքների բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ	8,499,685	1,699,199	200,000			
Հայեցողական ծախսերին դասվող միջոցառումներ (շարունակական բնույթի)			39,223,040	30,487,305	27,772,153	0.0	0.0	0.0
	1022	Գյուղատնտեսության խթանման ծրագիր	13,253,798	7,090,669	5,885,638	0.0	0.0	0.0
	12001	Գյուղատնտեսության ոլորտում տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորում	9,757,799	4,156,466	3,225,000			
	12004	Գյուղատնտեսական հումքի մթերումների (գնումների) նպատակով տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորում	3,496,000	2,934,203	2,660,638			
	1187	Գյուղատնտեսության արդիականացման ծրագիր	9,769,241	7,196,637	6,686,515	0.0	0.0	0.0
	12002	Հայաստանի Հանրապետությունում խաղող, ժամանակակից տեխնոլոգիաներով մշակվող մշակվող ինտենսիվ պտղատու և հատապտղանոցների հիմնման համար պետական աջակցություն	2,443,485	2,437,875	2,427,525			
	12003	Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսական տեխնիկայի լիզինգի աջակցության ծրագիր	694,507	616,301	547,673			
	12004	Հայաստանի Հանրապետության ագրոպարենային ոլորտի սարքավորումների լիզինգի աջակցության ծրագիր	2,119,349	1,934,659	1,665,370			
	12005	Ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման համաֆինանսավորում	60,858	47,458	34,058			
	12006	Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսությունում կարկտապաշտպան ցանցերի ներդրման համար տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորում	20,846	13,333	9,149			
	12008	ՀՀ-ում 2019-2024 թվականների տավարաբուծության զարգացման ծրագիր	263,008	281,479	193,170			

	12012	ՀՀ-ում ոչխարաբուծության և այծաբուծության զարգացման նպատակով տրամադրվող նպատակային վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորում	168,988	127,732	71,770			
	12014	Հայաստանի Հանրապետությունում ինտենսիվ այգեգործության զարգացման, արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման և ոչ ավանդական բարձրարժեք մշակաբույսերի արտադրության խթանման նպատակով սուբսիդավորում	3,998,202	1,737,800	1,737,800			
1224		Ճգնաժամների հակազդման և արտակարգ իրավիճակների հետևանքների նվազեցման և վերացման ծրագիր	16,200,000	16,200,000	15,200,000	0.0	0.0	0.0
	12001	Տնտեսական արդիականացման ծրագիր	15,000,000	15,000,000	14,000,000			
	12005	Կորոնավիրուսի (COVID-19) տնտեսական հետևանքների չեզոքացման 24-րդ միջոցառման շրջանակներում իրականացվող աջակցության տրամադրում	1,200,000	1,200,000	1,200,000			
Հայեցողական ծախսերին դասվող այլ միջոցառումներ			6,193,205	5,772,349	3,814,949	0.0	0.0	0.0
1058		Էկոնոմիկայի ոլորտում պետական քաղաքականության մշակում, ծրագրերի համակարգում և մոնիտորինգ	949,918	950,018	950,918	0.0	0.0	0.0
	11002	ԱՀԿ-ում և օտարերկրյա պետություններում ՀՀ առևտրային ներկայացուցիչների նպատակների և խնդիրների իրագործում	470,547	470,547	470,547			
	11003	Տնտեսական հետազոտությունների կենտրոնի գործունեության ապահովում	50,400	50,400	50,400			
	31001	ՀՀ ԷՆ տեխնիկական կարողությունների բարելավում	28,971	29,071	29,971			
	31002	ՀՀ ԷՆ շենքային պայմանների բարելավում	400,000	400,000	400,000			
1022		Գյուղատնտեսության խթանման ծրագիր	826,517	826,517	826,517	0.0	0.0	0.0
	11001	Պետական աջակցություն Հայաստանի Հանրապետության խաղողագործության և գինեգործության ոլորտներում վարվող պետական քաղաքականության ու զարգացման ծրագրերի իրականացմանը	500,000	500,000	500,000			

	11002	Պետական աջակցություն Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսական ծրագրերի իրականացմանը	326,517	326,517	326,517			
1059		Բուսաբուծության խթանում և բույսերի պաշտպանություն	191,918	210,163	214,363	0.0	0.0	0.0
	11001	Բուսասանիտարիայի ծառայությունների, հողերի ագրոքիմիական հետազոտության և բերրիության բարձրացման միջոցառումների իրականացում	95,880	95,880	95,880			
	11002	Բույսերի պաշտպանության միջոցառումներ	38,683	38,683	38,683			
	11003	Սերմերի որակի ստուգում և պետական սորտափորձարկման միջոցառումներ	57,356	75,600	79,800			
1187		Գյուղատնտեսության արդիականացման ծրագիր	1,615,382	1,176,182	713,682	0.0	0.0	0.0
	12007	Փոքր և միջին «խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման պետական աջակցություն	315,000	-	-			
	12009	Հայաստանի Հանրապետությունում խաղողի, ժամանակակից տեխնոլոգիաներով մշակվող ինտենսիվ պտղատու այգիների և հատապտղանոցների հիմնման համար պետական աջակցություն	462,500	462,500	-			
	12013	ՀՀ-ում ոչխարաբուծության և այծաբուծության զարգացման նպատակով պետական աջակցություն	124,200	-	-			
	12015	Հայաստանի Հանրապետությունում ինտենսիվ այգեգործության զարգացման, արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման և ոչ ավանդական բարձրարժեք մշակաբույսերի արտադրության խթանման պետական աջակցություն	713,682	713,682	713,682			
1165		Ներդրումների և արտահանման խթանման ծրագիր	1,109,470	1,109,470	1,109,470	0.0	0.0	0.0
	11002	ՀՀ արտահանմանն ուղղված արդյունաբերական քաղաքականության ռազմավարությամբ նախատեսված միջոցառումներ	528,000	528,000	528,000			
	11004	Պետական աջակցություն Հայաստանի Հանրապետությունում ներդրումային ծրագրերի խթանմանը, իրականացմանը և հետներդրումային սպասարկմանը	581,470	581,470	581,470			
1224		Ճգնաժամների հակազդման և արտակարգ իրավիճակների հետևանքների նվազեցման և վերացման ծրագիր	1,500,000	1,500,000	-	0.0	0.0	0.0

11006	Կորոնավիրուսի (COVID-19) տնտեսական հետևանքների չեզոքացման 19-րդ միջոցառման շրջանակներում իրականացվող վարկավորման ապահովման նպատակով աջակցության տրամադրում	375,000	375,000	-			
41005	Կորոնավիրուսի (COVID-19) տնտեսական հետևանքների չեզոքացման 19-րդ միջոցառման շրջանակներում իրականացվող վարկավորում	1,125,000	1,125,000	-			

ԸՆԴԱՄԵՆԸ	80,509,261.9	65,965,984.8	67,206,922.4	0.0	0.0	0.0
ՉԱՓԱՔԱՆԱԿ	33,802,654.5	33,802,654.5	33,802,654.5			
ՏԱՐԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ	46,706,607.4	32,163,330.3	33,404,267.9			

Նոր նախաձեռնություններ			Միջոցառման գծով ամփոփ ծախսերը (հազ. դրամ)		
(հազ. դրամ) (+)					
2023թ	2024թ	2025թ	2023թ	2024թ	2025թ
0.0	0.0	0.0	36,218,017.6	30,831,330.5	35,619,820.2
0.0	0.0	0.0	2,395,891.4	2,557,123.2	2,673,107.2
			2,395,891.4	2,557,123.2	2,673,107.2
0.0	0.0	0.0	525,203.4	1,050,406.7	2,100,813.4
			525,203.4	1,050,406.7	2,100,813.4
0.0	0.0	0.0	156,436.9	156,436.9	156,436.9
			40,634.0	40,634.0	40,634.0
			45,802.9	45,802.9	45,802.9
			70,000.0	70,000.0	70,000.0
0.0	0.0	0.0	52,968.2	52,968.2	52,968.2
			52,968.2	52,968.2	52,968.2

0.0	0.0	0.0	4,164,333.0	35,000.0	35,000.0
			35,000.0	35,000.0	35,000.0
			1,135,215.0	0.0	
			1,705,442.3	0.0	0.0
			1,288,675.7	0.0	0.0
0.0	0.0	0.0	2,358,378.3	2,362,778.3	2,358,378.3
			1,698,468.9	1,698,468.9	1,698,468.9
			338,919.4	338,919.4	338,919.4
			20,260.0	20,260.0	20,260.0
			300,730.0	305,130.0	300,730.0
0.0	0.0	0.0	737,144.0	0.0	0.0
			128,912.0	0.0	0.0

			113,642.0	0.0	0.0
			494,590.0	0.0	0.0
0.0	0.0	0.0	2,489,803.4	5,308,803.4	13,365,803.4
			14,123.4	14,123.4	14,123.4
			16,680.0	16,680.0	16,680.0
			2,459,000.0	5,278,000.0	13,335,000.0
0.0	0.0	0.0	500,000.0	500,000.0	500,000.0
			500,000.0	500,000.0	500,000.0
0.0	0.0	0.0	4,119,046.4	6,889,730.4	4,028,421.6
			477,678.4	0.0	0.0
			3,641,368.0	6,889,730.4	4,028,421.6
0.0	0.0	0.0	18,718,812.6	11,918,083.4	10,348,891.2
			145,213.3	147,741.9	148,891.2
			10,000,000.0	10,000,000.0	10,000,000.0

			73,914.3	71,142.5	0.0
			8,499,685.0	1,699,199.0	200,000.0
0.0	0.0	0.0	39,223,040	30,487,305	27,772,153
0.0	0.0	0.0	13,253,798.1	7,090,668.5	5,885,638.1
			9,757,798.5	4,156,465.6	3,225,000.0
			3,495,999.6	2,934,202.9	2,660,638.1
0.0	0.0	0.0	9,769,241.4	7,196,636.7	6,686,515.0
			2,443,484.7	2,437,874.7	2,427,524.7
			694,506.5	616,301.0	547,673.0
			2,119,348.5	1,934,658.8	1,665,370.1
			60,857.9	47,458.0	34,058.1
			20,845.5	13,333.2	9,149.3
			263,007.9	281,479.4	193,170.0

			168,987.9	127,731.7	71,770.0
			3,998,202.5	1,737,799.8	1,737,799.8
0.0	0.0	0.0	16,200,000.0	16,200,000.0	15,200,000.0
			15,000,000.0	15,000,000.0	14,000,000.0
			1,200,000.0	1,200,000.0	1,200,000.0
0.0	0.0	0.0	6,193,204.8	5,772,349.1	3,814,949.1
0.0	0.0	0.0	949,917.5	950,017.5	950,917.5
			470,546.8	470,546.8	470,546.8
			50,400.0	50,400.0	50,400.0
			28,970.7	29,070.7	29,970.7
			400,000.0	400,000.0	400,000.0
0.0	0.0	0.0	826,516.5	826,516.5	826,516.5
			500,000.0	500,000.0	500,000.0

			326,516.5	326,516.5	326,516.5
0.0	0.0	0.0	191,918.2	210,162.5	214,362.5
			95,880.0	95,880.0	95,880.0
			38,682.5	38,682.5	38,682.5
			57,355.7	75,600.0	79,800.0
0.0	0.0	0.0	1,615,382.3	1,176,182.3	713,682.3
			315,000.0	0.0	0.0
			462,500.0	462,500.0	0.0
			124,200.0	0.0	0.0
			713,682.3	713,682.3	713,682.3
0.0	0.0	0.0	1,109,470.3	1,109,470.3	1,109,470.3
			528,000.0	528,000.0	528,000.0
			581,470.3	581,470.3	581,470.3
0.0	0.0	0.0	1,500,000.0	1,500,000.0	0.0

			375,000.0	375,000.0	0.0
			1,125,000.0	1,125,000.0	0.0

0.0	0.0	0.0	80,509,261.9	65,965,984.8	67,206,922.4
			33,802,654.5	33,802,654.5	33,802,654.5
			46,706,607.4	32,163,330.3	33,404,267.9